Mūsų Šiandieninis Obalsis:
Sunaikinimas Fašizmo!

VILNIS

PART ONE
This Issue Consists of Two Parts

VOLUME XXII, NO. 274. PENKTADIENIS, LAPKRIČIO (NOVEMBER) 21 D., 1941 M. 3116 SOUTH HALSTED STREET, CHICAGO, ILL. TELEPHONE: VICTORY 1455. KAINA TRYS CENTAI.

KASDIENĄ...

Thanksgiving Gązdina "Vilnies" Vajus Šuns Būdon

Padėkos dieną įvedė Plymouth kolonijos (Massachusetts) piligrimai 320 metų atgal. Ta diena yra stambi Amerikos gyvenime tradicija.

Sunku jiems buvo tuomet, bet jie džiaugėsi ir trupininis. Šiandien mes privalome susikuopti ir giliai pamąstyti apie tolimus, bet bet kartu taip artimus karo frontus.

Piligrimai kovojo už laisvę. Šiandien beveik visa žmonija kovoja prieš pavergėjus. Amerika nebus tuo farizėjum, kuris apleistų žmoniją.

—o—

America First Komitetas pradėjo gązdint žmones 1942 metų rinkimais. Palaukite, sako komitetninkai, ateis rinkimai ir mes turėsime didžiumą kongrese!

Na, jau na! Rinkimai buvo New Yorke, Chicagoj, Clevelande, San Francisco.

Ir visur ponai komitetninkai prakišo.

—o—

"Darbininkas" irgi gązdina: žiurėkite, sako, visi žymieji Anglijos komunistai patupdyti kalėjiman.

Nieko panašaus. Anglijos komunistai ne kalėjime. Net parlamente jie turi savo atstovą. Dirbtuvėse jie stovi priešakyje, dvigubinant ir trigubinant karo produkciją.

—o—

Kleofas Jurgelionis nusibaladojo į Tysliavos "Vieybę" ir paskelbė donkišotišką karą advokatų profesijai ir teismams.

Apie save jis sako buvęs advokatu per 22 metus ir pričęjes išvados, kad labai žioplai pasielgė, pasirinkęs tą profesiją. Profesija nekalta, kad yra tokių žioplių. Savo laiku jo "profesija" buvo kiaulių auginimas, bet ir tame amate suklupo.

—o—

Man išrodo, kad pačioj Chicagoj "Vilnies" vajus eina prastokai. Seni ir nauji vajininkai turi labiau pasikaustyti. Į šalį reikia atidėti visus negalimumus ir pavargimus.

Nėr smagesnio dalyko, kaip matytis su naujais žmonėmis.

—o—

Petainas ir Darlanas, sakoma, pravijęs generolą Weygandą, savo prokonsulą Afrikos kolonijose. To reikalavo Hitleris.

Nusilenkimas po nusilenkimo. O galų gale, Hitleris juos visus uždarys šuns budoj.

Jei Weygandas butų bent šioks toks patriotas, jis susidėtų su generolu DeGaulle.

—o—

Į Anglijos Generalį Štabą įvesta keli jaunesni, energiški generolai. Tiek daug čmė laiko, kol jie tą suprato. Geriau, betgi, vėliau negu niekad.

Gal tai pradžia tikro persiorganizavimo.

—o—

Yra demagogų, kurie sako, kad Stalinui reikia padėt, nes jis silpnesnis, o skirtumo jų tarpe nėra.

Vaduojantis ta pačia "logika," reikės padėti Hitleriui, kuomet jį pradės vyti iš Rusijos, nes tuomet jis bus silpnesnis.

Štai kur veda Grigaičių, Šimučių ir Karpiaus "logika".

Prie gelbėjimo Hitlerio, kuomet jam pradės kailį lupti.

—o—

Sako, Turkijos premieras pavargo ir pasičmė atostogų šešiems mėnesiams. Tai naujos rųšies liga: sėdėjimas ant tvoros.

—o—

Tegul Japonija atsimeta nuo ašies, tegul ji pasitraukia iš Kinijos, tegul ji liaujasi grąsinus Amerikai ir SSSR, tai susitart su ja butų visai nesunku.

L. Pruseika.

ROOSEVELTAS PASIŪLĖ SĄLYGAS ANGLIES STREIK.SUTAIKYMUI

Priminė Abiem Pusėm, Kad Šiuo Tarpu Trukdyti Karinę Produkciją Kenksminga

Washingtonas, lap. 20.—Prez. Rooseveltas pasiuntė laišką United Mine Workers unijai ir plieno kompanijom, kuriame jisai ragina baigti captive angliakasyklose streiką.

Su laišku prezidentas įteikė abiem pusėm alternatyves sąlygas.

Prezidentas pataria tuojaus paskelbti streiko paliaubą, o "closed shop" klausimą palikti kaip dabar yra iki pabaigai nepaprastos padėties, arba tuojaus pavesti arbitracijai, pasižadant išanksto sutikti su bile nuosprendžiu.

"Vardan bendro reikalo, vardan palaikymui aukštos apsigynimo produkcijos," laiškuose sako prezidentas, **"būtina, kad viena iš dviejų alternatyvų būtų pasirinkta ir ištikimai pravesta gyveniman."**

Prezidentas informuosiąs visas angliakasyklų kompanijas, kurios pasirašiusios "closed shop" kontraktus su unija, kad nežiūrint kokia bus pabaiga captive kasyklų streiko, kad nė viena jų nesikėsinty laužyt susitarimą su unija. Apart to, sakė ragins captive kasyklų savininkus pasiųsti kiekvienam savo kasyklų darbininkui užtikrinimą, kad jisai yra laisvas rašytis į uniją ir užtikrinti, kad už tai nebus persekiojamas.

(Vėlesni pranešimai sako, kad John L. Lewis atmetė prez. Roosevelto siūlymą, Atsakymą prezidentui Lewis pasiuntė nė dviem valandom nepraslinkus nuo gavimo prez. Roosevelto laiško ir netgi nepasitaręs nė su artimiausiais bendradarbiais).

Unijistai Ištisais Lokalais Pasirašo Browderio Peticiją

New Yorkas, lapkr. 20.—Cafeteria Employees 302 lokalo nariai mažne visi pasirašė peticiją, kad būtų išlaisvintas Earl Browder. Peticiją pasirašė didžiuma ir lokalo viršininkų.

Meat Cutters 623 lokalo nariai ir viršininkai taipjau pasirašo peticiją. Abudu lokalai priklauso Amerikos Darbo Federacijos unijom. Lokalų viršininkai peticijas cirkuliuoja darbavietėse

Meksika Išrišo Aliejaus Ginčą Su Jungt. Valstijom

Washingtonas, lap. 20.—Meksikos pasiuntinys Eduardo Suarez pareiškė, kad šiomis dienomis Meksikos ir Jungtinių Valstijų vyriausybės išsprendė ilgai užsitęsusį aliejaus ginčą. Sykiu susitarė sidabro, pinigų stabilizacijos ir vieškelių finansavimo klausimais.

Sidabrą Meksika parduos tiesiai Jungtinių Valstijų vyriausybei. Vieškeliam taisyti ir naujus tiesti gaus $30,000,000 paskolą.

Anglija Imasi Karinių Priemonių Prieš Finus, Rumunus

Londonas, lap. 20.—Vyriausybės svarbus pareigūnas atsakydamas į klausimą, ar Anglija skaito Finlandiją, Vengriją ir Rumuniją savo priešais delto, kad jos puola Sovietų Sąjungą, tvirtino, kad prieš tas tris valstybes jau naudojama karinės ir laivyno jėgos."

Tas pareigūnas betgi atsisakė atsakyti į klausimą, kodel Anglija formaliai toms šalims neskelbia karo.

Anglų Aviacija Antru Kartu Bombardavo Italijos Neapolį

Roma.—Augšta italų karo vadovybė pripažysta, kad anglų aviacija vakar naktį bombardavo Neapolį ir Brindisi miestus. Neapolis bombarduotas antru kartu pagret.

LENKŲ PARTIZANŲ KOVOS PLEČIASI; VYKSTA SABOTAŽAS IR GAISRAI

Maskva, lapkr. 20.—Lenkijoj sparčiai plečiasi partizanų kovos. Nėra tos nakties, kad kur nors nebūtų išardytas geležinkelis, kokis nors padarytas sabotažas fabrike. Ir tai vyksta vienu sykiu daug kur. Laikraščiai pilni pranešimų, apie grūdų sandėlių sudeginimus, apie užpuolimus nacių karinių jėgų, apie staiga pasireiškusias mirtis.

Kas apsilanko Varšavoje, veik kiekvienas pasako, kad **"Lenkija visai arti užvirimo laipsnio,"** nežiūrint aršaus nacių teroro.

Partizaniškas judėjimas lenkuose buvo pakilęs vokiečių užpuolimo ant Francūzijos metu. Bet jisai atslūgo kaip tik Francūzija suklupo.

Lenkų partizanų ūpą labai kelia Raudonosios Armijos smūgiai vokiečiams. Kada tik ateina žinių, kad Sovietų karinės jėgos sumušė vokiečius, visur lenkuose pasireiškia atviras džiaugsmas . Apie "rusų pasisekimą jie kalba garsiai gatvėse ir neslepia džiaugsmo šypsų.

NACIAI GAZDINA JUNGTINES VALSTIJAS.

Berlynas.—Kai kurie nacių laikraščiai rašo, kad Baltojoj jūroj operuoja vokiečių submarinai. Jie esą tyko tenai iš Amerikos atplaukiančių laivų su karine medžiaga Sovietų Sąjungai.

KURUSO ATVEŽĖ JUODRANKIŠKĄ TAIKOS SIŪLYMĄ

Buenos Aires, lapkr. 20.—Neutrališki diplomatiniai rateliai tvirtina, kad specialus japonų pasiuntinys Saburo Kurusu į Washingtoną atvyko su Hitlerio planais.

Kurusu atgabenęs Rooseveltui Hitlerio "taikos sąlygas" ir sykiu ultimatyvį pareiškimą, kad jeigu **"sąlygos nebus priimtos, tai Jungtinėm Valstijom reikės kariauti su Japonija."**

Atgabentas "taikos sąlygas minėti diplomatiniai rateliai charakterizuoja kaip **"negirdėtai stambų juodrankišką suokalbį."**

Jie betgi nelinkę manyti, kad Kurusu misija susiauktų pasisekimo ir nemano, kad japonai griežtai laikytusi "ultimatyvio pareiškimo."

Suimtam Vokiečių Laive Atrasta Jungt. Valstijų Gaminių

Washingtonas, lapkr. 20. — Vokiečių laive, kuris slėpėsi po Jungtinių Valstijų vėliava ir Atlanto ekvatoriniuose vandenyse buvo suimtas Jungtinių Valstijų karinio laivo, atrasta dideli kiekiai gumo ir automobilių padangų (tires) gamintų Jungtinėse Valstijose.

Patikrinus pasirodė, kad suimtas vokiečių prekybinis laivas vadinasi "Odenwald." Kroviniai jisai pasiėmė Japonijoj ir plaukė į okupuotos Francūzijos uostą Bordeaux.

Gen. Weygand Pašalintas ir Komanduotojo Pareigų

Bern, lapkr. 20.—Tvirtinama, kad gen. Maxime Weygand pašalintas iš afrikinės francūzų armijos komanduotojo pareigų. Jo vieta esą veikiausia atiteks adm. Rene Platonui, kolonijų ministeriui.

Diplomatiniai rateliai permainas skaito nepalankiu įvykiu Jungtinių Valstijų atžvilgiu ir Petaino režimo dar didesniu nusilenkimu Hitleriui.

Sovietų ir Japonijos Rubežių Sargybos Susišaudė

Tokio. — Valdiška japonų telegraminė agentija skelbia, kad praeitą sekmadienį trys Sovietų sargybiniai perėjo Manchukuo sieną, tikslu apžvelgti japonų jėgas. Įvyko susišaudymas. Vienas Sovietų kareivis nušautas, o du suimti. Apie japonų nuostolius žinia nieko nesako. Dėlei įvykio japonų užsienio ministerija pareiškus Sovietų Sąjungai protestą.

America First Komitetas Tariasi Pavaduot Republikonų Partiją

New Yorkas.—America First iškėlė šūkį — "susitiksimes ties balsavimo urnom." Politiniai stebėtojai iš to padarė išvadą, kad minėta organizacija sekančiais kongresiniais rinkimais tariasi užimti vietą republikonų partijos. Jau keliais kitais atvejais girdėta, kad America First nepasitenkinęs republikonų centro komiteto veikimu.

ANGLAI PRADĖJO OFENSYVĄ LIBIJOJ; Į KRAŠTO GILUMĄ ĮSISKVERBĖ 50 MYLIŲ

Jau Laikas Duot į Sprandą Japonam, Sako Sen. Pepper

Washingtonas, lap. 20.—Senatorius Pepper pareiškė, kad "jau metas nubrėžti tarpe mūsų ir japonų liniją." Jeigu japonams ta linija nepatiks, sakė senatorius, tai tegul jie ją pamėgina sunaikinti.

"Mes jau užtektinai prisižiūrėjom kaip japonai žudo ir plėšia gyventojus didelėj pasaulio dalyj. Jiems jau reikia atvirai pasakyti, kad jeigu Pacifiko srityje jų pasipriešinimui pasilikus vien tik karo priemonė, tai karas būtinai turi būti," sakė senatorius.

Bet jeigu japonai nori taikos, tai, anot senatoriaus, tegul jie nešdinasi iš Kinijos ir tegul sulaiko agresiją. "Jau gana jiems," sakė senatorius Pepper, "siaurinti mūsų interesus, kuriuos jie be atvangos mažina pėda po pėdai, mastas po mastui ir mylia po mylios."

Amerikos Farmeriai Eina Išvien Su Darbininkais Prieš Nacizmą

Topeka, lap. 20.—Farmers Union prezidentas James G. Patten per radiją pasveikino CIO suvažiavimą, kurio sesijos eina Detroite.

Be kita ko, Patten sakė: **"Pats svarbiausias reikalas šioje valandoje, tai sunaikinti tą pavojų, kurį visi vadiname hitlerizmu."**

Farmerių Unijos prezidentas nurodė, kad hitlerizmo sunaikinimui reikia tampriausios farmerių ir darbininkų vienybės.

CIO generalis sekretorius James Carey atsakė į Patteno sveikinimą taipjau per radiją. Carey sveikino Farmerių Unijos suvažiavimą, kurio posėdžiai eina Topeka mieste.

Siūlo Sumažinti Drabužių ir Avalų Modelius ir Spalvas

Washingtonas. — Bernard M. Boruch siūlo apriboti drabužių spalvą ir madas. Jo manymu, žymus apribavimas papigintų audeklų ir drabužių gaminimą. Panašų patarimą jisai siūlo ir avalų atžvilgiu. Toks sumanymas esą galėtų sulaikyti drabužių ir avalų kainų kilimą.

Vokiečiai Giriasi Paėmę Belaisvių ir Sunaikinę Daug Tankų

Berlynas. — Karinė nacių vadovybė skelbia, kad per pastarąsias tris dienas vokiečiai suėmė 10,000 raudonarmiečių į nelaisvę ir sudaužę 130 Sovietų tankų.

LEWIS PRARANDA PASITIKĖJIMĄ ŽMONĖSE

Princeton, N. J. — Viešosios nuomonės institutas apklausinėjo atitinkamą dalį žmonių John L. Lewiso korektingumo klausimu. Septyniasdešimts nuošimčių pasakė, kad Lewis pasuko blogu keliu, 16 nuošimčių susilaikė nuo pareiškimo ir tik 14

Sovietų Jėgos Atrėmė Vokiečius Ties Maskva ir Rostovu; Į Spąstus Įvarė 60,000 Nacių

Kairo, lap. 20.—Britų imperijos kariuomenė pradėjo stiprų ofensyvą Afrikos šiaurėje, kad išmušti vokiečius ir italus iš Libijos. Ofensyvas eina 140 mylių plotu, vakarų link, turėdamas tikslą pasiekti francūzų Tunisą.

Pirmieji ofensyvo pranešimai tvirtina, kad anglų kariuomenė nesulaikomai eina ir jau įsiskverbusi į krašto gilumą 50 mylių. Jei kas nenumatyto neatsitiks, tai šiandien ar rytoj dešinysis kariuomenės sparnas pasieks Tobruką, kur apsuptas anglų garnizonas laikosi nuo praeito balandžio mėnesio.

Kaip tvirtinama, ofensyvui anglai gerai pasiruošę. Iš Amerikos gavę apsčiai amunicijos, tankų ir lėktuvų.

Ofensyvą anglai paskubinę delto, nes visiškai patyrė, kad Petaino režimas sutiko vokiečiams ir italams užleisti karines bazes Afrikos šiaurėj — Tunise, Algerijoj ir Morokoj. Prie ofensyvo paskubinimo prisidėjęs ir atleidimas gen. Weygando iš francūzų kariuomenės Afrikoj komandiero pareigų.

Londonas, lapkr. 20.—Ketūrios vokiečių divizijos, skaičiuje 60,000 kareivių, pasalingai puolė Sovietų pozicijas Rostovo fronte, bet ties Novočerkasku raudonarmiečiai juos įvijo į labai pragaištingus spąstus. Sovietų žiniomis, tūkstančiai apsuptų kareivių išmušta iš veikmės.

"Pravdos" pranešimu, anksti vakar rytą stiprios vokiečių tankų jėgos pramušė Sovietų apsigynimo liniją ties Tula miestu. Bet kitur vokiečiai atmušti su dideliais jiems nuostoliais. Pietų fronte per pastarąsias tris dienas vokiečius atmetė atgal nuo 8 iki 12 mylių.

Maskvos radijas sako, vokiečiai įstengė perskelti Sovietų jėgas Kerčiuje, nors už tai priešui atsiėjo kolosaliai nuostoliai." Kerčių vokiečiai atakavo su šešiom infanterijos divizijom. Taipgi viršijo Sovietų jėgas lėktuvais ir tankais.

(Anglų šaltiniai tvirtina, kad Raudonoji Armija iš Kerčiaus visa persikėlė į Kaukazą. Tas reiškia, Kerčių vokiečiai bus pačmę).

Donęco baseine vokiečiai desperatiškai stengiasi skverbtis rytų link, nors už pastangas baisiai brangiai "nuostoliais moka."

Kalinino sektoriuje naciai puola Sovietų pozicijas, bet be pasisekimo. Per pastarąsias dvi dieni sektoriuje vokiečiai neteko 26 tankus, 90 trokų ir 21 lauko kanuoles.

Japonam Nepatinka, Kad Vladivostokas Apsaugotas Minomis

Tokio.—Japonijos vyriausybė pakartojo reikalavimą Sovietų Sąjungai atlyginti už nuskendusį laivą "Kehi Maru." Sykiu reikalauja nesėti daugiau minų Vladivostoko vandenyse, nes tai esą sudaro "pavojų japonų laivams." Užsienio reikalų ministeris Shigenoru Togo sakė parlamentui, kad japonai imsis atitinkamų priemonių atlyginimą išieškoti, jei nebus susitarimu klausimas išrištas.

Į pirmą japonų reikalavimą Sovietų vyriausybė atsakė, kad minos taikomos prieš vokiečius ir italus, o ne prieš japonus ir kita, japonai gali minų išvengti, jei to norėtų.

Kas Antra Diena Laivas Karinės Medžiagos Sovietams

New Yorkas.—Londono radijas skelbia, kad kas 48 valandos per Persijos užlają į Irano uostą atplaukia vienas Jungtinių Valstijų laivas su karine medžiaga Sovietų Sąjungai. Sovietų vyriausybė parūpino speciales priemones medžiagą nusigabenti į frontą.

CIO SUVAŽIAVIMAS NUTARĖ ORGANIZUOT PIET. VALSTIJŲ DARBININKUS

Detroitas, lap. 20.—Trečioj CIO suvažiavimo sesijoj ilgai kalbėjo prezidentas Philip Murray. Jisai lietė CIO uždavinius ir kas turės būti padaryta ateityj. Ilgiausia apsistojo pietinių valstijų darbininkų suorganizavimo klausimu.

"Šio mūsų darbo niekas negali sulaikyti," aiškino Murray, **"net ir nepaprasta šalies padėtis."**

Šių metų darbui Murray pasiūlė šūkį: **"Suorganizuot pietus—tuos didžiuosius pietus!"**

Kalbėdamas nurodė, kad CIO vadovaujantiems žmonėms neprivalu tenkintis vien tuo, kad patekęs į vadovaujančias pareigas.

"Kas liečia mane, nesididžiuoju aukšta vieta. Didžiuojuosi tik tuo, kad galiu bendrai su kitais dalyvauti kovoje unijų buđavoti. Šiandien esu CIO prezidentas, šeštadienį galiu jau nebūti, tačiau visvien kovosiu su jumis," jisai sakė.

Šiuo atvėju pasigirdo daug balsų: "Taip, Phil, būsi prezidentu" ir pagerbimui jo delegatai sustojo. Nestojo tik John L. Lewiso artimiausi bendradarbiai. Už tai juos kiti delegatai nupeikė.

Suvažiavimas priėmė organizacinį programą, kaip jisai patiektas Philip Murray. Be organizavimo pietinių valstijų darbininkų, bus organizuojama metalo ir aliejaus darbininkai ir valstybės tarnautojai.

Londonas.—Įvyko stambios permainos Anglijos kariuomenės generaliam štabe. Štabo viršininku paskirtas gen. Sir Alan Brooke, jo padėjėju maj. gen. A. E. Nye.

"VILNIS"
(THE SURGE)
LITHUANIAN PEOPLE'S DAILY
Published daily except Sunday, and on every Thursday together with the regular edition is included an English Section, by the Workers Publishing Association, Inc. Subscription rates in United States, Canada and South America one year $6.00, six months $3.25. Chicago $8.00, six months 4.25, foreign countries $8.00, six months 4.50. Subscription rates for the Thursday edition, including the English Section, in Chicago 1 year $2.50, ½ year $1.50, outside of Chicago, 1 year $2.00, ½ year $1.25.

Advertising rates on application
3116 South Halsted Street, Chicago, Ill.
PHONE, VICTORY 1455

Entered as second class matter September 28, 1926, at Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Demokratijos Priešai

Hearsto laikraščiai, Chicagos "Tribune" ir Scripps-Howardo kontroliuojama spauda kasdien bažijasi kaip jie ištikimi demokratijos idealams. Bet kada konkrečiai reikia įrodyti savo ištikimybę demokratijai, tai jie pasirodo akliausi jos priešai.

Štai New Yorko miesto tarybon išrenka komunistą Cacchione. Už jį paduota apie 50,000 balsų. Už jį balsavo daugelis ne komunistų. Niekas nesako—ir negali sakyti—kad jis išrinktas neteisingai.

Tačiaus Hearsto laikraščiai ir Scripps-Howardo "World-Telegram" jau pradėjo paškudną kampaniją, kad Cacchione nebutų įsileistas miesto tarybon. Jie sako, kad su tais 50,000 piliečių, kurie balsavo už P. Cacchione, nereikia skaitytis.

Tai kur čia demokratija? Tai ne demokratija, bet sekimas Hitlerio politikos. Hitleris irgi veda "kryžiaus karą" prieš komunistus. O jį raidė-raidėn imituoja Hearstai, "Tribune" ir kiti tos rušies spaudos organai.

Peter Cacchione yra lojalus Amerikos pilietis. Jis dalyvavo pereitam pasauliniam kare. Jis remia prezidento Roosevelto užsieninę politiką. Jis ištikimas liaudies fronto žmogus.

Visi nuoširdųs demokratijos draugai New Yorke gins jo teisę užimti vietą New Yorko miesto taryboj.

Ką Reiškia Protestai

Kongreso didžiuma pasisakė prieš Hobbs'o bilių, kurio autorius siulė įsteigt šioj šalyj koncentracijos stovyklas ateiviams. Apie Hobbs'o bilių buvo daug rašyta. Protestų prieš tą bilių buvo labai daug. Už bilių pasisakė 141 atstovas, o prieš—167 atstovai. Jeigu iš 26 kongresmanų, kurie nusvėrė biliaus likimą, bent 14 butų balsavę už jį, tai šioj šaly butume jau turėję koncentracijos stovyklas.

Matotę, kiek daug reiškia žmonių protestai, kiek daug reiškia protestai tų organizacijų, kurios gina ateivių teises!

Kongrese visuomet yra panašių bilių, nukreiptų prieš demokratines teises. Šiuo laiku reakciniai kongresmanai labiausia susikoncentravę atakose prieš organizuoto darbo teises, prieš pamatinę teisę streikavimo laisves.

Darbininkai, jų organizacijos streikuoti nenori, ypač šiuo momentu, kada reikia stiprinti industrinį frontą kovoje prieš fašistinius agresorius. Nebent J. L. Lewis sudaro išimtį. Bet nuo savo fundamentalės teisės streikuoti neatsisako nei CIO, nei ADF.

Darbo žmonės visuomet turi stovėti savo teisių ir reikalų sargyboje.

Protestai, organizuotas spaudimas į kongreso narius yra labai svarbus ginklas kovoje už darbo žmonių teises.

Rusai Baltagvardiečiai

Šanchajuj, Kinijoj, yra 25.000 rusų baltagvardiečių. Jų tarpe uoliai veikia japonų ir Hitlerio emisarai, bet pasisekimo neturi. Labai mažas skaičius baltagvardiečių sutinka buti jų pastumdėliais.

Tą patį mes matom ir Amerikoje, kur daug antibolševikiškai nusiteikusių rusų pasisakė už Sovietų Sąjungos gynimą.

Nors jie daug kame ir nesutinka su bolševikais, bet atsisako dėtis su judošiais.

Maskvos "Pravda" rašo, kad šio karo pradžioje Hitleris tikėjosi sudaryti iš rusų baltagvardiečių bent septynias divizijas. Tie planai neišdegė. Jis nesudarė nei vienos divizijos. Faktinai jis nesudarė nei vieno, kiek didesnio, vieneto.

Tiek daug tikėjosi Hitleris iš penktosios kolonos ir taip skaudžiai jis nudegė savo nagus.

Įsimylėjo

Buvo laikai, kada atžagareiviai atakavo J. L. Lewis'ą didžiausiu įniršimu. Tai buvo tuomet, kuomet jis dirbo gerą darbą, organizuodamas ir stiprindamas Kongresą Industrinių Organizacijų (CIO). Atžagareivių akyse Lewis'as tuomet buvo baisunas, visų "raudonųjų" fieldmaršalas.

Kaip viskas pasikeitė nuo to laiko, kada J. L. Lewis susidėjo su Hooveriais ir America First Komitetu!

Kokiu poetišku įkvėpimu Chicagos "Tribune" aprašo Lewis'o šalininkų užsilaikymą CIO konvencijoj Detroite! Kokią stiprybės išraišką matė "Tribune" korespondentas markatnuose lewis'iečių veiduose, kuomet jie stoiškai tylėjo, kada visa konvencija sveikino Rooseveltą ir Murray!

Net už Pittsburgho mainierių streiką reakcionieriai nelabai tepyksta ant Lewis'o, nes mano, kad susidariusiosse sąlygose tas jiems palengvins pradėti generalę ataką prieš organizuotą darbą.

Kuomet visas organizuotas darbas, CIO ir ADF, vieningai išstoja prieš hitlerizmą, J. L. Lewis stovi ir anei krust ant savo izoliacinio piedestalo.

Budamas politiniu izoliacionistu, jis veda tokią liniją, kad laikui bėgant jis izoliuos save ir darbininkų judėjime.

Generolai

Pagaliaus ir Anglijos vadovaujančios viršunės įsitikino, kad reikia kas nors daryti su karine vadovybe.

Anglijos Generalio Štabo vadu paskirta vienas iš jaunesniųjų generolų Alan Brooke. Jo pagelbininku paskirtas generolas A. Nye, jauniausias iš visų Anglijos generolų, jau spėjęs pasižymėti savo iniciatyva ir drąsumų.

Tai tik pradiniai žingsniai, darant tas butinai reikalingas permainas.

Daugelis senų generolų taip įsišaknėjo savo senose tradicijose, kad jie pasidarė konservatyvės rutinos žmonės.

H. G. Wells ir daugelis kitų žymesnių anglų jau senai statė reikalavimą, kad visą eilę senų generolų pasiųsti rezervan ir pakeisti juos jaunesniais energiškais vyrais. Perdaug jau buvo nekompetentiškumo, jei nepasakius daugiau. "Profesionalizmas" senų generolų, be atatinkamų darbų ir žygių, iššaukia tik kartų nusišypsojimą.

Anglijai reikia tokios karo vadovybės, kuri butų kompetentiška ir kupina iniciatyvos, kuri mokėtų sunaudoti visus milžiniškus resursus žmonėmis ir ginklais, kokie tik yra anglų komandoje.

Filipinai

Filipinų prezidentas Manuel Quezon yra energiškas ir sumanus vyras. Jis žino koks pavojus gręsia Filipinų salynui, jeigu laimėtųašies valstybės. Jei tarp Amerikos ir Japonijos kiltų karas, Japonai užpultų Filipinus.

Todėl Manuel Quezon griežtai pasisakė už demokratijos išlaikymą ir tokį susiorganizavimą, kad Filipinai butų pasiruošę atremti invaziją.

Manuel Quezon pilniausia pritaria Jungtinių Valstijų valdžiai jos pastangose suvaryti hitlizmą į ožio ragą.

Jis, savo kalboje, neįvardijo Japoniją, bet jis ir ją turėjo omenyje, nes ji yra neatskiriama nuo ašies valstybių.

Tarpe prezidento Roosevelto ir Quezono yra pilnas susitarimas.

Jei Filipinuose yra Quislingų, tai su jais nebus daroma jokių eremonijų.

Iš Detroito praneša, kad Plymouth lokalas Automobilių Darbininkų Unijos pasiuntė prez. Rooseveltui telegramą, prašant paliuosuoti Earl Browderį.

Prie šio lokalo priklauso 10,000 narių. Vis daugiau ir daugiau žmonių pasisako už Browderio paliuosavimą.

LIETUVIŲ SUSIVIENIJIMŲ ROLĖ KOVOJE PRIEŠ FAŠIZMĄ

Rašo J. GASIŪNAS.

SLA, LRKSA ir LDS yra didžiausios lietuvių organizacijos ne tik Amerikoje, bet ir visame pasaulyje. Visuomeniniame veikime jie, todėl, vaidina labai svarbų vaidmenį.

Vyriausis dabar visuomeninis veikimas, suprantama, yra visų priešfašistinių lietuvių bendra talka prezidento Roosevelto vyriausybės programai, kuri mobilizuoja visą Amerikos visuomenę teikimui pagalbos Anglijai, Sovietų Sąjungai ir visoms kitoms prieš fašizmą kariaujančioms šalims.

Prez. Rooseveltas jau keliais atvejais atžymėjo, jog Hitleris yra pasirengęs visą pasaulį užkariauti, visas tautas pavergti, visur demokratinę santvarką sunaikinti, religijos laisvę iš pamatų sudaužyti. Paskiausioje savo kalboje prezidentas pareiškė, jog Hitleris, skandindamas Amerikos laivus, paleido pirmus šūvius į Ameriką. Nepaskelbtas karas tarp hitlerinės Vokietijos ir Amerikos, vadinasi, yra prasidėjęs.

Prez. Rooseveltas pakartotinai kviečia Amerikos žmones, kuriems tik rūpi apsaugoti savo krašto laisvę, nepriklausomybę, demokratija, religijos laisvę, gerbūviškas gyvenimas—padėti visus skirtumus į šalį ir susivienyti bendram milžiniškam darbui—hitlerizmo sumušimui. Jis taipgi kviečia visas tautines mažumas prisidėti prie tos didžiosios kovos.

Bet ką mes, Amerikos lietuviai, darome, kad pagalbėti prezidentui šioje svarbioje istorinėje misijoje? Ką didieji mūsų susivienijimai veikia? Ar jie darbuojasi suvienijimui visų lietuvių apie Roosevelto programą?

Džiugu būtų, jeigu amerikiečiai lietuviai ir jų organizacijos vieningai remtų Roosevelto programą prieš Hitlerį. Deja, betgi taip nėra. Lietuviai yra pasiskirstę į politines (srovines) grupes. Tarpsrovinė neapykanta tarp jų vyrauja. Mūsų susivienijimai taipgi, kol kas, nepajėgia sudaryti jokio bendro veikimo.

- - -

Pažiūrėkime, ką veikia tuo klausimu SLA. Nesenai SLA Pildomoji Taryba turėjo suvažiavimą. Visi tikėjomės, kad šis suvažiavimas priims rezoliuciją, užgiriančią Roosevelto-Churchillo aštuonius punktus; kad jis užgirs Roosevelto programą; kad jis pasmerks brutališką Hitlerio užpuolimą ant Lietuvos. Bet kasgi atsitiko? Suvažiavimas pračjo ramiai, nepriėmęs jokios rezoliucijos. Atrodo, jog SLA vadovybei visai neapeina, kas dabar darosi Europoje ir Lietuvoje ir kad Hitleris grąsina Amerikai.

Bet dar nelabai senai, kai Lietuvos liaudis įsisteigė tarybinę vyriausybę ir prisijungė prie Sovietų Sąjungos, tada SLA Pildomajai Tarybai buvo labai svarbu priimti rezoliuciją, smerkiančią tą Lietuvos liaudies žygį ir sykiu Sovietų Sąjungą.

Jeigu jau tuo laiku, kas dedasi prie tarybinės vyriausybės Lietuvoje, SLA Pildomąjai Tarybai rūpėjo, tai labai keista ir liesiog nesuprantama, kodėl jai nerūpi, kas dabar dedasi Lietuvoje ir visame pasaulyje. Argi jiems nesvarbu šiandien padėti priešfašistinėms jėgoms sumušti Hitlerį, išlaisvinti Lietuvą? Argi jiems nesvarbu Ameriką apsaugoti nuo Hitlerio užpuolimo? Kodėl jie tyli, kuomet visas svietas apie tai kalba?

- - -

Kas pasakyta apie SLA vadovybę, pilniausiai tinka ir LRKSA. Abiejų susivienijimų vadovybė niekur pilnai nepasisakė už Roosevelto programą sumušimui Hitlerio, už lietuvių vienybę prieš fašizmą. Ne tik jie nuoširdžiai neremia Roosevelto programos, bet dar vis leidžia savo susivienijimų organuose "Tėvynėje" ir "Garse" talpinti pronacinę propagandą.

"Tėvynės" 44 numeris, tiesa, jau turi požymių antinacinio pobūdžio. Tai sveikinantis reiškinys. Bet jeigu "Garso" 44 numerį pažiūrėsi, tai tuojaus matysi ten pronacinę propagandą. Editorialas, parašytas tūlo "Spectator", užsibaigia sekamai:

"Mažosios tautos, matydamos kaip 8 punktai jau dabar kai keno aiškinami ir toliau lieka netikrume ir nepasitikėjime. Anglų politiką su didvyriškąja Suomija tą baimę tik padidina.

"Jei Roosevelt-Churchill Europos atstatymo programa pačioje pradžioje nebus apsaugota nuo egoistinių mikrobų, tai jau ji pati save pasmerks nepasisekimui."

Tokiu savo raštu "Spectator" čia paskleidžia labai daug nepasitikėjimo prez. Roosevelto programa ir jo veikimu. Kaip tik to ir nori Hitleris ir jo visa gauja.

"Spectator" vadina Suomiją didvyriška,—tą būtent Suomiją, kuri yra Hitlerio įrankis ir bendrai su naciais puola Sovietus. Bet Rusijos, Anglijos ir Amerikos bendra veikla prieš Hitlerį tam "Garso" bendradarbiui visai nepatinka. Tokį pronacinį raštą patalpindama kaip editorialą, "Garso" redakcija, vadinasi, pilnai su juo sutinka.

O kas tas "Spectator", kuris su savo pronaciniais raštais dirba Hitlerio naudai?

Kitame savo rašte, kuris taipgi telpa "Garso" 44 numeryje, "Spectator" sako "prieš vokiečių-bolševikų karą" buvęs "keletą kartų Berlyne" ir turėjęs pasitarimus su Škirpa Lietuvos reikalais. Vadinasi, jis yra vienas smetoninininkų pabėgėlių.

Tokia LRKSA vadovybės politika, aišku, nepasitarnauja demokratijai. Hitleris iš to turi daug naudos.

- - -

Abudu senieji lietuvių susivienijimai turėtų dabar pamainyti savo veikimo gaires.

Lietuvių Darbininkų Susivienijimas nuolatos kviečia senuosius susivienijimus prie bendro veikimo suvienijimui visų Amerikos lietuvių apie prez. Roosevelto programą ir aštuonius punktus.

Visi trys susivienijimai galėtų bendrai veikti ir Lietuvos klausimu. Remdami priešfašistinius kovotojus, jie pagalbėtų ir Lietuvos liaudžiai nusikratyti hitleriškas erkes nuo savo kūno.

Visi trys susivienijimai juk pageidauja, kad Lietuva būtų laisva ir nepriklausoma ir kad Lietuvos žmonės galėtų laisvai savo krašto reikalais rūpintis. Tai kodėl gi mes negalime susitarti bendram veikimui?

Visi trys susivienijimai turėtų parodyti gražų pavyzdį, kaip reikia bendrai veikti prieš hitlerizmą.

KURIUOS LAIVUS PIRMIAUSIA APGINKLUOS

WASHINGTONAS. — Laivyno sekretorius Knox sako, kad pirmiausia apginkluos tuos prekybinius laivus, kurie gabens karinę medžiagą Anglijai ir Sovietų Sąjungai.

NACIAI NUSKANDINO KETURIS ANGLIJOS LAIVUS

BERLYNAS. — Nacių šaltiniai skelbia, kad vokiečių karinės jėgos nuskandino keturis Anglijos prekybinius laivus Atlanto šiaurėj ir šiaurinėj dalyje Ledinuoto vandenyno. Šie keliai eina į Sovietų uostus.

Kas Nauja Per Radiją?

Kaip CBS praneša, vokiečiai belaisviai Sovietuose turėję konferenciją. Suvažiavę delegatai iš įvairių belaisvių stovyklų apkalbėję dabartinio karo priežastis išnešė rezoliuciją, kurioje pasmerkia Hitlerį ir visą karinę vadovybę ir kviečia Vokietijos žmones atsikratyti nuo Hitlerio ir visos jo klikos, nes Anglijai ir Amerikai išvien einant su Sovietais jokios vilties Vokietijoj nėra.

- - -

"Ahead of Headlines" pranašauja, kad Amerika darys dideles pastangas apvalymui plaučiųjų Atlantiko vandenų nuo nazių submarinų ir kitų karo laivų. Dabartinė padėtis esanti nepakenčiama. Nacių submarinų esą pilni Atlantiko pakraščiai nuo Pietų Amerikos iki Bostono ir Naujosios Žemės (Newfoundland), Kanadoj.

Pranašauja taipgi, kad daug žymių amerikiečių pasitrauksią iš America First organizacijos ir prisidėsią prie palaikymo Roosevelto jo kovoje prieš Europos pavergėjus.

Vienu tokiu būsiąs Lindberghas. Jis netik pasitrauksiąs iš America First Komiteto, bet prisidėsiąs prie militarinių organų gelbėjimui šalies.

- - -

Veikiausia, kad esantiems America First Committee pradeda darytis karšta, nes daugiau ir daugiau susiranda prirodymų, kad America First labai giminiga Vokiečių Bundui. Štai vienas iš vėliausių nuotikių. Į bankietą pasitikimui Duke of Windsor New Yorke stengėsi įsibriauti nekviestas "svetys". Pakračius jį rasta literatūros iš abiejų organizacijų—Bundo ir America First.

Nešventa traicė: Chicago "Tribune," Bundas ir America First (turėtų būti America Second, nes pirmiausia rūpinasi kaip geriau būtų del Hitlerio ir Mussolinio).

Lapkričio 15 Vanagaitis džiaugiasi per savo radio, kad lietuvių tautai esanti labai didelė laimė, nes Smetona su savo prakalbomis garsina lietuvių vardą tarpe amerikonų.

Tokiam pasigarsinimui 1920 m. lietuviai praleidę 40 tūkstančių dolerių.

Reikia pasakyti Vanagaičiui, Grigaičiui, Šimučiui ir kitiems, kad pasigarsinimas pasigarsinimui nelygus.

Iš dabartinio Smetonos, Vanagaičio, "Naujienų", "Draugo" ir kitų garsinimo lietuvių vardo ne tik daugelio Amerikos laikraštininkų, bet ir Washingtono valdžios rateliuose jau žinoma, kad tarpe lietuvių yra geras būrys Hitlerio šalininkų.

Blogesnio pasigarsinimo jau nereikia. Tai taip kaip juodas debesys ant skaisčios Lietuvos padangės, kurį Vincas Kudirka pamatęs antru sykiu uždainuotų: "Tegul saulė Lietuvos tamsumus prašalina."

Bet dabar daina jau negelbės. Kad apvalyti lietuvių gerą vardą nuo lietuviškų hitlerininkų deguto, tai geri Amerikos lietuviai turės sunkiai padirbėti ir įrodyti pasauliui darbais, ne pasigyrimais, kad jie su Amerikos demokratija, su prezidentu Rooseveltu iki fašistinis brudas nebus nuvalytas nuo šios žemės paviršiaus.

- - -

Dar biskis tragikomedijos iš fašizmo debesiais apsuptos Europos.

Prie vieno Varšavos gražiausio sodno (parko) vartų nacia pakabino iškabą "Tik Vokiečiams." Sekančią naktį iškaba prasišalino. Sekančią dieną hitlerininkai pakabino dar didesnę "Tik Vokiečiams" iškabą. Naktį iškaba ir vėl dingo, bet ne visai. Vokiečiai ją susirado pakabintą prie vartų į kapus. Reiškia, kapai "Tik Vokiečiams."

J. P. Stančikas.

LIETUVIAI IR SUOMIAI SUDARĖ BENDRĄ KOMITETĄ VEIKLAI PRIEŠ HITLERIZMĄ

Norwood, Mass.—Vietos lietuvių ir suomių-finų veikėjai turėjo bendrą pasitarimą dėl veiklos prieš hitlerizmą. Finai veiks, kad jų šalį ištraukus iš karo prieš Sovietų Sąjungą pagal USA valdžios pasiūlymą, o lietuviai veiks, kad paliuosuoti Lietuvą iš Hitlerio pavergimo, už laisvą Lietuvą.

Bendras komitetas rengia pirmą parengimą lapkričio (November) 18 d., **Southern Theatre, South Norwood.** Bus rodoma Sovietų prieš-hitlerinė filma vardu: **"Professor Mamlock"** ir taipgi vėliausios naujienos iš rusų-vokiečių karo.

Ta garsi filma bus rodoma tik vieną vakarą, todėl stengkitės kiekvienas ją pamatyti. Prasidės rodymas lygiai 8-tą valandą vakare. Tikietas 40c. įskaitant taksus.

Vyrų Choro Grupė jau pradėjo pamokas su nauju mokytoju Bill Patreck. Tai jaunas ir gabus muzikas. Jau vieną sykį gražiai pasirodė su dainomis pažangiųjų lietuvių parengime. Kaip girdėti, tai vyrai rengiasi dainavimui per radiją iš stoties WHBC ir taipgi smarkiai rengiasi prie Pažangiųjų Lietuvių Tarybos koncerto, kuris atsibus gruodžio (December) 7 d., So. Boston, Mass., miesto svetainėj, žinomoj Municipal Hall, Broadway.

Moterų Apšvietos Kliubas Pradėjo Veikti.

Norwoodo Moterų Apšvietos Kliubas gyvuoja jau keletą metų ir yra nuveikęs daug gražių darbų pažangiųjų lietuvių judėjime. Po vasaros pertraukos pradėjo susirinkti į pasitarimus dėl veiklos šiam sezonui. Mano surengti prakalbas ir susimokinti teatrą.

Iš Moterų Apšvietos Kliubo kyla balsas, kad Norwoodo pažangiesiems lietuviams reikalinga įsisteigti savo centrą-edkvoderį, kur galėtume bile reikalui esant susirinkti ir veikimą pasmarkinti. Mano manymu, moterų išketlu klausimu reikėtų gerai visiems susirūpinti ir gerai suplanavus, aš tikiu, kad būtų tikrai naudinga turėti pažangiųjų lietuvių veikimo centrą. Mūsų moterų daug gerų sumanymų buvo įvykdinta, tai ir šis gali įvykti gyveniman.

Reporteris.

C. F. HUTCHINSON

patikrina arbažoles, kurias Jungtinių Valstijų valdžia pirks savo kareiviams (jei Hutchins pripažins jas tinkamom). Karo departmentas užsakė armijai 2,100.000 svarų arbatos.

DETROITO ŽINIOS

KAS DEDASI DETROITE

Savo raporte CIO konvencijai Philip Murray sako:

"Šiandien darbininkai gerai įkainuoja demokratijai pavojų Hitlerio pasimojime pasaulį užkariauti. Darbininkam aišku, jog priešais mus stovi visiems vienas uždavinis—sunaikinti tą žmonijai pavojų."

Tikrai, hitlerizmo sumušimas yra dabar visų svarbiausias uždavinis visiems, kas priešingas fašizmui, kas brangina demokratiją, laisvę ir kultūrą.

CIO konvencija pasisakė už prezidento Roosevelto užsienio politiką, taipgi už teikimą paramos Anglijai, Sovietų Sąjungai ir Kinijai.

Kiek laiko atgal kai UAW umija laikė konvenciją, Buffalo, N. Y., tuo klausimu pasisakyta abejingai netaip aiškiai ir griežtai, kaip ši CIO konvencija pasisakė.

Vietos spauda daug rašė apie besiburiančią audrą CIO konvencijoj. Manyta, kad J. L. Lewis priešinsis rėmimui Roosevelto politikos ir tame bus susispyrimas. Daugelis tačiaus iškalno spėjo Lewisui pralaimėjimą, nes už rėmimą, stojanti susidėjo su komunistais ir su jais eina taipgi Sidney Hillmano šalininkai ir abelnai fašizmo priešai.

Kovos tuo klausimu tačiaus nebuvo didelės. Lewiso spėkos [illegible] neatsilaikys, tai nedavė mūšio.

Sekmadienį, lapkričio 16, įvyko Lietuvių Svetainėj Michigano Lietuvių Konferencija vienijimui lietuvių, kad geriau prisidėjus vykdymui Roosevelto Nacionalės Vienybės programo ir kovai prieš fašizmą.

Konferencija buvo gera, bet per siaurai apėmė. Viena, nebuvo kitų srovių draugijų atstovauta. Antra, tik dalies šios valstijos lietuviai atstovauta.

Konferencija pasisakė už šaukimą Washingone lietuvių visos šalies suvažiavimo subendrinimui lietuvių veikimo remti savo šalies valdžios apsigynimo programą ir užsienio politiką.

Lapkričio 16, vakare, įvyko Aido Choro koncertas. Programas buvo ilgas, bet geras, tai nenuobodu buvo.

Žmonių buvo tiek daug, kad Lietuvių Svetainė kupina persipildė.

Lapkričio 15 Draugijų Svetainėj buvo prakalbos. Kalbėjo V. Andrulis iš Chicagos. Žmonių nemažai, bet jei būtų garsinta bent per "Vilnį", būtų buvę daugiau.

Kažin kodėl tokis apsileidimas. Pranešė per radiją savaite anksčiau ir jau gana.

Reikėjo Detroito žiniose garsinti ir tas lengva padaryti.

Prakalbos buvo labai interesingos ir naudingos, tai galima spręsti iš daugybės klausimų.

Kalbėtojas aiškino svarbą vienijimo lietuvių veikimo Nacionalės Vienybės programo pravedimui ir sumušimui hitlerizmo.

Aiškino karą ir Lietuvos padėtį ir taipgi ragino kovoti prieš nacių talkininkus lietuvių tarpe. Nurodė, kad kai kurie lietuvių laikraščiai deda Hitlerio agento Prano Ancevičiaus iš Berlyno siunčiamą hitlerinę propagandą.

Mūsų "Vilnies" vajininkai ima daugiau veikti. J. Vasiliauskas sako stojo darban. Marė Budginienė žada padirbėti. Marė Smitrevičienė jau turi gan gerą skaičių skaitytojų ir dar vis daugiau dirba.

Šiemet Detroitas gali pirmą dovaną laimėti.

Koresp.

Detroito Kalendorius

Lapkričio 21 d., 8 val. vakare, Lietuvių Moterų Pažangos Kliubo susirinkimas, 4097 Porter St. Visas moteris kviečia dalyvauti.

—o—

Lapkričio 23 d., 10 val. ryte, Detroito Lietuvių Kliubo susirinkimas savo name, 9236 Cardoni Ave. Yra svarbių reikalų klausime namo pirkimo. Visi nariai dalyvaukite.

—o—

Lapkričio 28 d., vakare, LDS Centro Sekretorius Jonas Siurba duos prelekciją apie LDS reikalus, 4097 Porter St. Visus kviečia dalyvauti kitą penktadienį.

—o—

Lapkričio 29 d., 8 val. vakare, LDS kuopos kalakutų vakarienė ir šokiai, Draugijų Svetainėj, ant Porter St. Ten dalyvaus ir J. Siurba, LDS Centro Sekretorius.

Alvinas.

LLD 52 Kp. Prakalbos

Praeitą šeštadienį įvyko LLD 52 kp. prakalbos, surūoštos per LLD 10 Apskritį. Kalbėjo V. Andrulis, "Vilnies" redaktorius. Kalbėtojas gerai aiškino dabartinius pasaulinius įvykius ir kas liečia darbininkus Amerikoj. Prakalba buvo labai žingeidi ir suprantama, nes žmonės labai ramiai klausėsi. Po prakalbos ir aukų rinkimo buvo eilė klausimų, kuriuos aiškiai atsakinėjo. Aukų surinkta dėl lėšų padengimo $8.50.

Prakalbose žmonių galėjo būti dikčiai daugiau, nes buvo liūdnas vakaras nuo darbo ir gamta nevargino — nė šaltis, nė lietus. Bet rodosi nebuvo ganėtinai garsinta, neigi pamarginimų, kas patraukia žmones atsilankyt į prakalbas. Vakaras baigėsi draugiškai ir gražiai. **A.**

IŠ TANKŲ DIRBTUVĖS

Chryslerio Tankų Arsenalas ant Van Dyke Rd. jau dirba visais garais. Ir ten darbininkai buvo pastatę reikalavimą, kad būtų pakeltos algos, bet nuo pradžios kompanija visai nenorėjo skaitytis. Tad buvo paduotas grąsinimas kompanijai, kad darbininkai išeis ant streiko, jei nebus išpildyti jų reikalavimai. Bet pora dienų atgal atsėjo kalbėtis su tos dirbtuvės darbininkų, ir jis aiškina, kad kompanija sutikus pakelti algas ant 15 nuošimčių, arba 15c ant kiekvieno uždirbto dolerio. Ir rodosi, kad tas yra tiesa, nes vietiniai laikraščiai jau nieko nerašo apie tai. **A.**

Nacių torpedos sužalotą Amerikos šarvuotį "Kearny" kitas panašus šarvuotis atvelka į neindentifikuotą portą, gal Islandijoj, remontui. Nacių užpuolime ant "Kearny" žuvo 11 Amerikos jūreivių.

DETROITAS SKERSAI IR ŠILGAI

Jurevičiaus Bėdos

Jonas Jurevičius buvo ilgą laiką valdininku; nedideliu, bet ir nemenku. Jis tvarkė abstraktus kontraktų skyriuj. Susekta, jogei jis po svetima pavarde varė ir kitokį biznį, — budavojo namus. Jo grickai iškelti aikštėn, jis pavarytas. Reikia priedui dadėti, jogei dabar miesto įvairiuose valdžios skyriuose pusėtinas sąjudis: revizoriai knisasi ir kaip ką suranda, kas įveda kaip kam kinkų drebėjimą.

Gyvenimo Paradoksas

Jeigu pamatysit kaip ką skerečiojantis automobiliuje miesto gatve, žinokite, jogei bus iš to ir pelno. Štai:

Per pastaruosius 2 mėnesius neatsargūs automobilistai batsmėmis sumokėjo $337,875. Magyčioms 449 patupdyti į kalėjimą atpakutavoti kolektyviai 8,191 dieną ir 1,188 atimta leidimai kėravoti automobilį.

Pernai policija nebuvo tokia stragi; per du mėnesius bausmėmis išrinkta tik $169,557, į kalėjimą patupdyta tik pusiau tiek.

Vienybėje Galybė

Skersai Detroito upę Windsore Fordo darbininkai virš 2 tūkstančių didžiuma išsibalsavo sau UAW (CIO) unija. Darbininkai dabar ten parcikalavo kompaniją tuojaus pasirašyti su unija kontraktą.

Iškarto Fordas bandė ignoruoti jų valią, bet kada Detroito fabrikuose darbininkai sujudo ateiti pagelbon savo broliams Kanadoje, viskas greitai pasikeitė į galutiną darbininkų laimėjimą.

Keletas Informacijų

D. S. R. transportacija (gatvekariais ir busais) per savaitę naudojosi viso 7,884,514 asmenų;

Automobilių ir trokų per savaitę pagaminta 93,585 (pernai šiame periode net 123,448);

Prie WPA darbų buvo 12,271 (pernai — 25,255);

Pašalpos gauna 12,749 šeimynos (pernai 18,629);

Išduota leidimai pastatyti 177 naujų namų vertės $587,890 (pernai — 269 namams vertės $1,804,807).

Trockio Obalsiai

Detroito unijose veiklūs nariai kelia išnaujo renegato Trockio rolę darbo žmonių gyvenime. Kuomet atėjo žinių, kad Trockio asmens sargas Emil Hansen 1938 m. gyveno Meksikoje ir gavo nuolatinę algą iš AFL draiverių unijos 544 lokalo Minneapolyj AFL viršininkų vardas nupuolė dar žemiau.

Panašių incidentų, kurie kelia aikštėn nešvarius elgėsius AFL viršininkų, pastaruoju laiku, paaštrėjus santikiams tarpe darbo ir kapitalo, iškyla vis daugiau.

Dygsta Milionieriai

Chrysler korporacija šiemet jau susižėrė gryno pelno $29,840,700. Sumokėjo valdžiai taksomis $23,000,000, bet ir tai pelnas pašoko nesvietiškai. Pardavė 835,161 automobilių ir trokų už $665,525,514.89.

Ši korporacija valdo Chrysler, Dodge, De Soto ir Plymouth kompanijų fabrikus, kur šimtai tūkstančių prakaituoja ir vos pasidaro sau pragyvenimą.

Pasarga Tėvams

Sveikatos departmentas Detroite skelbia apie nepaprastą plėtimąsi kai kurių ligų. Daugumoj jos liečia jaunuolius, ypatingai naujagimius kūdikius. Pataria nemėginti namines gyduoles, bet kreiptis neatidėliojamai pas savo šeimynos daktarą. Tuomi prašalinsite kūdikiams kančias ligų, o tankiai išvengsite pirmlaikę mirtį savo namuose.

Užsibaigė Karjera

Sūnaus namuose čia mirė Mrs. Flodin, gimusi Švedijoj 1849 m. Savo laiku ji buvo labai populiariška viešnia Europoj karalių namuose. Jai atiduodama kreditas garbiniuoti plaukus karališkų šeimynų damoms desėtkai metų atgal. Sakoma, būk kruvinas Mikė išleido daug pinigų, idant paveržus ją nuo Kaizerio.

Sostai tų karalių, kurie kadaise despotiškai valdė milionus europiečių, sugriuvo. Ponia Flodin baigė savo ilgo amželiio paskutines dienas užmirštyj.

Smagus Galvos Skaudėjimas

Detroito Lietuvių Radijo Kliubo pirmininkas Dr. Palevičius labai susirūpinęs ir skaudžiasi naujos rūšies galvos skaudėjimu. Jis sako:

"Nesenai mums labai rūpėjo, ar pajėgsime tinkamai užpildyti savo pusvalandžio radijo programą. Abejojome, ar visuomet gausime pakankamai dainininkų. Dabar naujas rūpestis. Garsinimų gauname tiek daug, kad net baimė ima, kaip juos sutalpinti . . ."

Nepaprastas Bankietas

Šio mėnesio 29 d. Draugijų svetainėj Detroito Lietuvių Radijo Kliubas rengia nepaprastą bankietą. Tai bus viešas pagerbimas visų ir kiekvieno, kurie pildo tas visų pamėgtas lietuvių radijo programas sekmadieninis, 9 val. rytais, iš WJBK stoties.

Smulkmenų nepatyriau, vien aišku, kad tai bus nepaprasta pramoga, verta visų susidomėjimo.

Prasta ir Negražu

Atgrubnagiškas surengimas prakalbų čia V. Andruliui lapkričio 15 d. parodė, kaip nereikia rengti prakalbas ir kaip galima užsitarnauti smarkų pabarimą už tokį begėdišką nerangumą, kurį įrodė šių prakalbų rengėjai.

Detroitas jau daugelyj atsitikimų įrodė, kaip daug, gerai ir lengvai galima atlikti, kuomet dirbama iš peties. Šiuom gi kartu demonstruota, kaip galima prastai atlikti, kuomet link to einama.

Kur Šuo Pakastas

Gyvenimas iškelia aikštėn vieną faktą po kitam, kurie įrodo hitleristų įtaką šios šalies industrijoj. Teko nugirsti jau ne vienam darbininkų susirinkime įrodymų, kaip fabrikantai patys išprovokuoja streikus tikslu padėkenkti Roosevelto planui sutriuškinti fašizmą.

Nekurie industrialistai gauna milionus dolerių įrengimui naujų fabrikų ammunicijos gamybai. Naujai susmdytiems betgi atsisako mokėti priimtą algų skalę, kaip kur net algas nukapoja. Darbininkus pastato ytin kėblioj padėtyj: jie norėtų dirbti ir pagelbėti valdžiai sutriuškinti fašizmą, bet kylant pragyvenimo reikmenų brangumui, neišgali ir prie geriausių norų.

Padėtis ištikro kėbli. Darbininkuose jau kyla sentimentas panašiuose atsitikimuose, kur fabrikantai siekiasi išprovokuoti streikus, reikalauti valdžios užimti tokius fabrikus ir tuomi apkarpyti hitlerizmą pačiuose pamatuose. **Plunksnabraižis.**

Tarpe Clevelando Ir Detroito

Lapkričio 8 ir 9 dd. mes su savo šeimyna sumanėme aplankyti savo gimines ir vaikus William, Ruth ir Joseph Valentus, Vincą Karmuzą ir kitus savo gerus draugus clevelandiečius.

Atvykus į Clevelandą pirmiausia priėjo sustoti pas draugus Metelius, ką yra labai malonūs ir pažangūs draugai. Ten nevien malonu kalbėtis, bet jie moka puikiai ir pavaišinti svečius. Vėliau aplankėme savo gimines ir

(Tąsa ant 4-to pusl.)

A. M. KIŠONO
Aptieka
DRUG STORE
Geriausia Vieta Receptų Išpildymui ir Visokių Valstų Pirkimui
8910 Jos. Campau

DR. J. J. SIMS
Akių Daktaras
OPTOMETRISTAS
Egzaminuoja, Priskiria Akinius ir Gydo Vartojant Orthoptišką Gydymo Būdą
5446 Michigan Ave.
Prie 33rd Street
Telefonas Lafayette 2082

DR. J. B. RYDZAUSKAS
Gydytojas, Chirurgas ir Akušerius
VALANDOS: 10-12 ryto ir 2-8 vakaro
Ofisas aprūpintas naujausiais daktariškais įrankiais: elektros, ultra-violet spinduliais ir laboratorija ištyrimui kraujo ir vidaus liekanų ir tt.
12170 Jos. Campau, Hamtramck, Mich.
Telefonas: Townsend 6-1600

LIETUVIŠKA ČEVERYKŲ KRAUTUVĖ
WALK-MORE SHOE STORE
Pasirinkimas Visai Šeimynai — Florsheim ir Overglobe Rūšys
OVERGLOBE ČEVERYKŲ
Moterims Pasipuošimui Čeverykai
5432 W. Vernor Highway
DETROIT, MICHIGAN

DR. A. A. IVINSKAS
CHIROPRAKTIKAS
1687 Clark
Detroit, Mich.
Ar turit skitvio, plaučių, širdies, inkstų, vidurių ar kepenų bėdą?
Ar turit Reumatizmą, Kataru, Dusulį, Paralyžių, Nervišką, Nemigę, nuolatinį Galvos skaudėjimą?—Chiropraktika yra vienatinis mokslas, kuris gali prašalinti tų ligų priežastis.
Ar turit nesmagumo su Akimis, Ausimis, Nosia ar Gerkle? Jeigu jus esat Apakę ar Apkurę per daug metų, arba visai patuotinę kalba (balsą), nenustokit vilties, bet pasitieraukit apie Chiropraktika.
Ar turit Moterišką ligą arba bent kokias Lytiškas negeroves? Nesidrovėkit ir nesibijokit, viskas bus užlaikyta slaptybėje, o panekmės stebėtinos.
Gal turit Susilinguslus Sunarius rankose ar kojose ir negalit ją naturališkai naudoti. Chiropraktikos sistema tą atlaisys.
Aš esu praktikuoju prie Bigonių per keturolika metų žymiausiuose ligonbučiuose.
Ant pašaukimo atsilankysiu į namus pas Bigonį.
Ofiso valandos: 10-12 ryte; 1-8 val. vak.
Telephone Lafayette 8554

Lietuvis Namų Budavotojas
JOSEPH BLISS
Telefonas, TYler 6-5754

Joseph Lucky
LIETUVIS SIUVĖJAS, VALYTOJAS IR DAŽYTOJAS
Siutus darom ant užsakymo moterims ir vyrams vėliausios mados. Taipgi pertaisome už prieinamą kainą.
3012 McNichols E., Detroit, Mich.
Darbą paimam iš namų ir pristatom
Telefonas: Townsend 5-1578

R. Smigelskis
Užlaikau Savo Bičių Medų ir Parduodu Nebrangiai.
8557 Mendota St.
Detroit, Mich.
8557 Mendota Street

DETROITO DARBININKŲ KOOPERATYVO VALGYKLA (Restaurant)
PIRMAS SKYRIUS:
2934 Yemans St., Hamtramck, Mich.
Atdara nuo 5 val. ryto iki 11 val. vakaro
ANTRAS SKYRIUS:
9238 Jos. Campau, Hamtramck, Mich.
Atdaras dieną ir naktį
Mūsų Obalsis: Šviežias ir Sveikas Maistas
Suorganizuotas ne pelnui, o plėtimui kooperatyvio judėjimo.
Del gero ir skanaus maisto sustokite čionai.

DR. A. J. ANDREWS
Lietuvis Dentistas
3964 W.Vernor, Detroit,Mich.
Kampas Hubbard
OFISO VALANDOS:
Trečiadienį nuo 9 iki 1 val.
Šeštadienį nuo 9 iki 6 val. vak.
Kitas dienas nuo 9 iki 9 val.
Tel. Lafayette 6634

Darbininkiška Užeiga
HICKS
1804 Springwells, Detroit, Mich.
GARDUS ALUS, SALDUS VYNAS, STIPRI ARIELKA
Skanūs Užkandžiai — Sykį užėjęs, visados užeisi

DR. M. D. PALEVICH
Gydytojas ir Chirurgas
VALANDOS:
2-4 ir 6-9 Vakaro
Sekmadieniais nuo 9 iki 12 ryto
8733 JOS. CAMPAU
Tel. Trinity 2-1638

P. URBANT
Roofing & Siding
IVanhoe 1662
3836 Crane Ave. Detroit, Mich.

Tel. Lafayette 1545 — Notary Public
PAUL MOLIS
Real Estate, Insurance ir Laivakorčių Agentura
1982—25th Street
Arti Lietuvių Svetainės ir Vernor Highway

KVIETKININKAS
F. LOCNISKAR
Kvietkos Visokiem Reikalam
Parenduojam Palmas.
Mes išpildome gėlių užsakymus telegrama visur Jungtinėse Valstijose.
3276 Michigan Avenue
Tel. Lafayette 1985

Dėkavonės Diena

Trečiu metu, Dėkavonės Diena, viena iš Amerikos seniausių tradicijų, bus minima dviejose atskirose dienose. Dauguma valstijų prisilaikydamos prie prezidento Roosevelto proklamacijos, švęs tą dieną lapkričio 20 d., bet septynioliika kitų valstijų, kaip praeityje taip ir šiemet, švęs "lapkričio mėnesio paskutinį ketvirtadien."

Arkansas, Delaware, Florida, Georgia, Iowa, Kansas, Montana, Nebraska, Nevada, New Hampshire, New Mexico, Oklahoma, Pennsylvania, South Carolina, South Dakota, Tennessee ir Vermont švęs tą dieną lapkričio 27 d. Trys kitos valstijos —Connecticut, Missouri ir Texas—dar nenutarė katrą dieną švęsti.

"Lapkričio mėnesio paskutinio ketvirtadienio" tradicija praktikuojama tik nuo 1664 m. prezidento Lincolno proklamacija. Tą paprotį pamainė prezidentas Rooseveltas 1939 m. ir vėl 1940 m. kai paskyrė anksčesnį laiką padėkavojimams. is tą darė tikėdamas duoti žmonėms daugiau laiko tarpe Dėkavonės Dienos ir Kalėdų. Tuoj po Dėkavonės Dienos žmonės pripratę pradėti kalėdoms apipirkimus, ir tarpe lapkričio mėnesio paskutinio ketvirtadienio ir gruodžio 25 d. nebuvo tiek daug laiko. Bet net ir biznieriai nekitaip atsiliepė į prezidento paaminymą dėkavonės dienos, ypatingai administracijos priešai kritikavo prezidentą už šitą žygį. Ir 1939 m., kaip ir šiemet, daug valstijų atsisakė pamainyti jų tradicionališką dieną. Todel gi šiemet daug žmonių švęs dvi Dėkavonės Dienas.

Prieš kelis mėnesius prezidentas pripažino, kad eksperimentas buvo tik pusėtinai pasekmingas ir jis žadėjo, po šių metų, nemainyti nustatytos dienos. Kongresas nori nustatyti pastovią dekavonės dieną. Atstovų Butas nesenai pravedė bilių paskirti vieną dieną kaipo legalę Dėkavonės Dieną, ir tą dieną nei jokis prezidentas nei prezidentinė proklamacija negalės pamainyti. Minėtas bilius deda antspaudą ir užgyrimą uungt. Valstijų Kongreso ant lapkričio mėnesio paskutinio ketvirtadienio kaip dėkavonės dieną, jog "ta diena tapo tradicija šioje šalyje." eigu Senato bus užgirtas, bilius padarys "dėkavonės dieną" šeštą legalę šventę visose šios šalies valstijose.

Mūsų Dėkavonės Diena yra panaši į kitų šalių apvaikščiojimus. Nekurie egzistuoja nuo pat istorijos pradžios. Žydai, graikai ir romėnai laikydavo metinius piūties pokilius. Devintame šimtmetyje saksonai iškilmingai davė padėką už gerus javus. Septynioliktame šimtmetyje kalvinistai-nesusitaikytojai tam nepritarė. Bet Olandijoj, kur būrelis jų rado ramumo nuo persekiojimų, jie rado, kad olandai apvaikščiojo panašią dėkavonės ceremoniją paminėjimui jų išliuosavimo nuo jų senųjų ispaniškų valdovų. Pabėgėliams tas patiko ir kuomet jie atvyko Amerikon, kaipo pilgrimai sukolonizuoti Naują Pasaulį, jie atidavė padėką už jų gyvastį ir už puikų derlių, po pirmų metų Plymouthe.

Pilgrimai apvaikščiojo pirmą amerikonišką dėkavonės dieną 1621 m. Po to, nors ne metinė šventė, bet įvairūs apvaikščiojimai įvyko ir, su metų bėgiu, jie tapo religiškos šventės. Dienos mainėsi, kartais pasirodė liepos mėnesį, vėl lapkričio mėnesį. Rytų kolonistams ta ideja labai patiko ir jie pradėjo švęst dėkavonės dieną. Per revoliucijos karą net aštuonis kartus kontinentinis kongresas paskyrė dėkavonės dienas už laimėjimus. Jurgis Washingtonas buvo pirmas prezidentas paskirti Dėkavonės Dieną tuoj po jo išrinkimo spalio 3, 1789 m.

Ligi vidurio paskutinio šimtmečio Dėkavonės Diena buvo vientik Naujos Anglijos šventė. Pietinėse valstijose jos nebuvo. Ir tik 1857 m. Virginijos gubernatorius išleido pirmą Dėkavonės proklamaciją pietuose. Sekančiu metu kitos septynios valstijos priėmė dieną. Blogi santikiai tarpe šiaurinių ir pietinių valstijų per naminį karą pertraukė paprotį ir nebuvo atgaivintas iki 1880 m.

Dėkavonės Diena milionams žmonių per visą šalį yra diena pamaldoms, ir ji minėta net bažnytiniuose kalendoriuose. Bet yra diena pasilinksminimams, pokiliams ir šeimų sučėjimams, ir ypatingai Jungt. Valstijose tos dienos simbolis yra kalakutas ir dynų pajus. Kongreso legalizavimas nepamainys dienos charakterį; tik aiškiai nustatys kiekvieniems metams dieną, kuri minės Dėkavonės Dieną. **FLIS.**

ROCHESTER, N. Y.

Per lietuvių pastangas, čia tapo sutvertas komitetas teikimui visokios pagelbos Sovietų Sąjungai. Komitetas susideda iš delegatų nuo lietuvių, rusų, žydų, ukrainų ir lenkų įvairių organizacijų. Kom. rengia milžinišką koncertą, kuris įvyks po naujų metų. Dabar rengia gražų tarptautišką vakarą 28 d. lapkričio, penktadienio vakare, Gedemino svetainėj.

Lietuvių penkios pažangios organizacijos taipgi rengia didelį parengimą greitoj ateityje irgi Gedemino svetainėj.

Dabar apie pačią Gedemino svetainę ir jos savininkę Gedemino draugiją. DLK Gedemino Draugija, vadovybėje pažangios valdybos, duoda svetainę po kelis sykius per metus veltui dėl įvairių parengimų bei susirinkimų darbininkiškos visuomenės naudai; sudėjus į kruvą, kiek sykių draugija yra aukavusi svetainę, tai pasidaro milžiniškai stambi auka visuomenės naudai! Tokia draugija užsitarnauja didelės pagarbos ir paramos, o paremti galima atsilankant į draugijos parengimus, kaip tai: piknikus, balius, vakarienes, fėrus ir tt. Arba užeinant į draugijos erdvų, švarų barruinį, kur galima valandą kitą smagiai praleisti draugiškoj atmosferoj.

Palyginimui yra kita lietuvių svetainė, tai švento Jurgio. To paties Jurgio, kuris kada tai su jiešmu nudurė pasakišką smaką ir išgelbėjo karalaitę. Ta svetainė taipgi pabudavota darbo žmonių pastangomis, tačiau dabar toje svetainėje tankiai skamba "Valio" ir "Aleliuja" už tikrojo smako sveikatą, kuris prarijo kelioliką "karalaičių," tai yra, tautų ir šalių, jų skaičiuje ir Lietuvą; o srutos ir purvas taškosi ir drabstosi ant Sovietų Sąjungos ir Raudonosios Armijos, kuri pasiryžusi nusukti sprandą tam bestijai smakui, bandančiam apžioti visą pasaulį.

Pas mus tveriasi lietuvių moterų kliubas, dirbimui mezginių dėl raudonarmiečių. Jau yra susirašiusių apie 30 moterų. Pagirtinas darbas, tiktai paskubėkite.

Korespondencijoj, kur buvo aprašyta apie draugišką vakarienę, įvyko netikslumų. Tas nežinomas doleris tai buvo drg. S. Keturakio. Antras dalykas, tai kad per mano žioplišką neapsižiurėjimą, liko nepaminėtos vakarienei valgių gamintojos, kurios atliko didelį, puikų darbą. Tai draugės R. Černauskienė, E. ir A. Duobienės ir dalinai V. Bullienė. Atleiskite. Apart to, užmiršau pareikšti papeikimą tam, kuris buvo tikrai prižadėjęs atsilankyti ant pažmonių, bet nepasirodė ir nepasielgė taip, kaip kad draugai Žukauskas ir Duseika, kurie, patys negalėdami atsilankyti, atsiuntė kožnas po dolerį "Laisvės" naudai. **J. Bullis.**

East St. Louis, Ill.

Lapkričio 7-tą d. ALPBD Kliubas laikė susirinkimą. Peržvelgus kliubo reikalus ir svarbesnius nutarimus, pasirodo reikalinga kai ką pabrėžt apie kliubiečius.

Kliubiečiai nutarė nusipirkti Dėdės Samo apsigynimo bondsų už $150 ir velijo raudonarmiečiams sutriuškint hitlerinį fašizmą.

Kliubiečiai pagerbė velionį A. Giržaitį ir apkalbėjo jo ilgametį pasidarbavimą progresyvių judėjimui. Velionis priklausė kliube nuo jo susiorganizavimo ir visuomet darbavosi, rūpinosi kliubo išlaikymu ir jo gerove.

Kliubiečiai svarstė pirkimą svetainės. Išrinko komisiją del suradimo tinkamo namo svetainei.

BENDRAS SUSIRINKIMAS.

Sekmadienį, lapkričio 30-tą dieną, 2-ra valandą po pietų, 11-ta ir Exchange ave., įvyks bendras lietuvių vietinių draugijų susirinkimas del apsvarstymo ir pirkimo svetainės, taigi norint įsteigt lietuvišką centrą, reikia bendros lietuvių kooperacijos. Todel ir esat kviečiami visi East St. Louis lietuviai atsilankyt į šį svarbų masinį susirinkimą.

PRIEŠMETINIS SUSIRINKIMAS.

Gruodžio 5 d. 7:30 vakare paprastoj vietoj įvyks kliubo priešmetinis susirinkimas. Bus renkama kliubo valdyba ateinantiems metams. Norintieji kandidatuot ir tapt kliubo valdininkais, atsilankykit į būsiantį susirinkimą.

Kurie esat atsilikę su duoklėm, ateikit į susirinkimą ir užsimokėkit.

Kliubietis.

Detroit, Michigan

Tarpe Clevelando Ir Detroito

(Tąsa nuo pusl. 3)

gerą draugę M. Janis-Januškevičienę, dd. Stripeikus ant 74th St., dd. Romandus ir tt. Kur tik nuvykome, visur buvome draugiškai priimti ir labai buvo smagu apsilankyti. Besikalbant su Lyros Choro nariais pasirodė, kad pas lyriečius nebuvo dėta pastangų įvykinti rengiamą koncertą lapkričio 9 d. Ant tos dienos buvo užkviestas Detroito Aido Choras pildyti programą. Aidiečiai su mielu noru rengėsi pasitarnauti lyriečiam ir buvo taip gerai prisirengę, kad galėjo duoti labai puikų koncertą be kitų spėkų paramos. Bet kad lyriečiai taip nevykusiai padarė, tai aidiečiai labai jaučiasi paniekint ir nemano toliau kooperuoti su lyriečiais už tokį pasielgimą.

Dėl Lyros Choro negalima daug bartis, nes žinoma, kad choras negali egzistuoti be kitų organizacijų paramos. Todėl čia puola kaltė ir ant kitų pažangesnių organizacijų narių ir valdybų, kurie leido Lyros Chorui prieiti prie tokio laipsnio, kad negalėjo surengti parengimo, ir dabar Lyros Choras jau randasi nekokioj padėtyj. Pažvelgus į tai dabar clevelandiečiai turės dėktą spragą ir trūkumą lietuvių veikime. Mano supratimu, yra gana spėkų ir energijos pas tulus lyriečius, tai būtinai turėtų Lyros Chorą atgaivinti ir vėl galėtų puikiai gyvuoti. Prie to reikia būtinai prisidėti nariams LLD ir LDS kuopų, nes choras visiems turi rūpėti, ir tada choras tarnaus visiems.

Todėl, draugai clevelandiečiai, sudėję spėkas į daiktą stengkitės tą trūkumą atpildyti, nes be choro ir meno vikimas pasiliks ant vienos kojos.

Alvinas.

AUKOS 'VILNIES' PRESO FONDUI

SURINKTOS "VILNIES" KONCERTE LAPKRIČIO 16

Pozeriai	$5.00
Julius Juška	1.00
I. Pilvelis	5.00
K. ir A. Salamonai	5.00
S. ir V. Vėšiai	5.00
Sharkienė, St. Charles, Ill.	5.00
A. Klijūnas	5.00
Maziliauskas	5.00
Mr. ir Mrs. Wm. Cook	5.00
T. Dabulskis	6.00
J. Paulauskas, Waukegan	5.00
Geo. Jakas	5.00
V. Jocius	1.00
P. Mikulėnas	1.00
S. Klastauskas	1.00
A. Deikienė	3.00
J. Rachiunas	5.00
V. Petrokas	2.00
A. Dočkienė	1.00
J. ir R. Samulionis	5.00
J. P. Stalioraičiai	1.00
A. Elterman	1.00
A. Stalnionis	10.00
J. Nedvaras	1.00
Ona Toločkienė	1.00
P. Alukas	2.00
Kanapė	5.00
Jankauskas, La Porte	2.00
Gabriai	5.00
Demenčiai	5.00
M. Karalienė	5.00
F. Gelbutienė	5.00
J. ir E. Stulgaičiai	5.00
K. ir P. Apolskis	2.00
Tony Boy	1.00
A. Jasmont	1.00
J. Jakaitis	5.00
Mr. ir Mrs. Kukas	1.00
Mr. ir Mrs. Klebonas.	5.00
S. Savickienė	1.00
A. Jakas	1.00
Jotkai	1.00
A. Romonas	1.00
V. Raila	5.00
P. Butkus	1.00
J. Gelgaudas	2.00
A. Karalius	5.00
K. Vienažindis	5.00
P. Druseika	2.00
A. ir E. Pažarskai	5.00
M. Markavičienė	5.00
M. Daraskevičius (išnešiotojas Town of Lake)	1.00
J. Jasiūnas	1.00
S. Poškienė, Maywood	1.00
V. Kiuturienė, Maywood	1.00
D. Gvalda	2.00
Mr. ir Mrs. J. Juzėnas	5.00
F. Paspėlas	1.00
V. Juška	1.00
Plečkaičiai	5.00
Alex Petrauskas	5.00
Mr. ir Mrs. Stočkus	3.00
Mr. ir Mrs. Kazėnas Berwyn	2.00
K. Butkus	1.00
S. Laurinaitis	1.00
Draugas	2.00
S. Juška	1.00
"Vilnies" Bartenderis	5.00
Lon. Stakėnas, Freesoil, Michigan	5.00
K. M. Gurskiai	3.00
B. Salaveičikas	5.00
P. ir M. Dauderis Waukegan	5.00
J. Janukaitis	2.00
F. Daugilis	5.00
M. Mozura	6.00
Mr. & Mrs. J. Balčaitis	5.00
A. Vėgėla, Detroit	5.00
S. Martin	1.00
K. Kairis	5.00
Mrs. Juška	5.00
V. Yuden	5.00
A. Starevičius, Maywood	1.00
Mrs. Post	2.00
Šmitienė, LaPorte	5.00
Mr. & Mrs. Blaškis	5.00
J. Misevičia	5.00
G. Mendal	2.00
V. Kasparas	1.00
J. Staškus	1.00
J. Bagdonas (šeimyna)	2.00
Mrs. T. Benkis	5.00
Mrs. Kaupas	2.00
Mrs. Tilvikas	2.00
A. Gukas	5.00
J. D. Daligus	5.00
J. Ambrose	10.00
D. Sabutis	1.00
V. Renton	5.00
Latvių Choras	20.00
P. Chapas	5.00
F. Baronas	1.00
Siderevich	1.00
Mike Načūnas	5.00
Paurazų šeimyna, Waukegan	5.00
Adam Jakutis	1.00
Chas. Cook	1.00
J. Rubis	1.00
L. ir K. Beliauskai (išnešiotojas Brighton Pk.)	5.00
J. Stankus	5.00
J. ir M. Zlatkus	2.00
A. Trijonis	5.00
P. Pakštis	3.00
K. Yurgan	3.00
Mrs. Lukas	1.00
Mr. Padrush	1.00
Pete Sheduikis	1.00
J. Baltušis	5.00
N. ir J. Gordon	1.00
Česnakas	3.00
M. ir A. Mockai	10.00
Custer, Mich., farmeriai	50.00
Liet. Kanklių Choras	10.00
Liet. Kult. ir Meno Kl.	10.00
J. Ruzga	5.00
K. Abekienė	5.00
D. Smith	5.00
G. Peterman	2.00
P. Baltutis	2.00
E. Drobienė Stevensville, Mich.	1.00
J. Ulinskas	2.00
J. Pečiukaitienė	1.00
Smulkiomis	28.00
Viso	$528.00

Apie Aido Chorą

Šių metų aidiečių rudeninis pirmas koncertas pavyko nepaprastai gerai ir programa buvo gausi iš įvairių solistų, baleto šokių, stygų orkestros ir kroatų choro Aido merginų, vyrų ir mišraus choro dainų. Programa tęsėsi virš trijų valandų laiko ir viskas buvo viliojančiai gražu. Todėl jau bile vienas galėjo suprasti, kad buvo įdėta nemažai energijos ir triūso dėl tokio ilgo ir gražaus koncerto. Man labai patiko scenos pirmininkė jaunuolė d. Birštonūtė, visą dalyką perstatė tvarkiai ir aiškiai lietuviškai.

Tik gaila, kad rengėjai nepradėjo biskį anksčiau koncertą, tad būtų buvę daugiau laiko pabaliavoti ir aidiečiams būtų buvę geresnės balinus pasekmės.

Koncerte dalyvavo dikčiai svečių iš tolimesnių lietuvių kolonijų. Buvo Dr. Simans ir jo žmona iš Clevelando, V. Andrulis dalyvavo koncerte ir pasakė trumpą, bet gerą prakalbėlę apie darbininkiškus laikraščius, ragino užsirašyti "Vilnį" ar "Laisvę." Iš Saginaw dalyvavo Ig. Lingevičius, A. Kapušaitienė ir Burauskas. Malonu buvo pasitikti su jais ir draugiškai pasikalbėti. Žmonių buvo pilna svetainė, kad retai taip esti daug. Daugeliui reikėjo stovėti svetainės pakraščiuose. Kaip rodosi, vakaras gerai pavyko visapusiškai.

Po šio koncerto, jeigu aidiečiai padirbėsų, tai galėtų dikčiai gauti naujų narių, nes girdėjau kalbant porą jaunuolių, kad tėvai juos leistų mielu noru, bet jaunuoliai nenori eiti, kad niekas iš Aido Choro narių jų nepakalbina. Tas rodo, kad aidiečiam tik reikėtų padirbėti, o narių galėtų gauti ga na didelį skaičių. **A.**

Geras Vilnietis

Detroitietis K. Rekašius atsinaujino dienraštį "Vilnį" per M. Smitrevičienę ir pamokėjo už metus prenumeratą savo giminaitei Mrs. L. Budginas, Rhinelander, Wis. Be to, jis dar paaukavo $2.00 Rusų Karo Pagelbos fondan.

Didelis jums ačiu, Kajetonai! **Adm.**

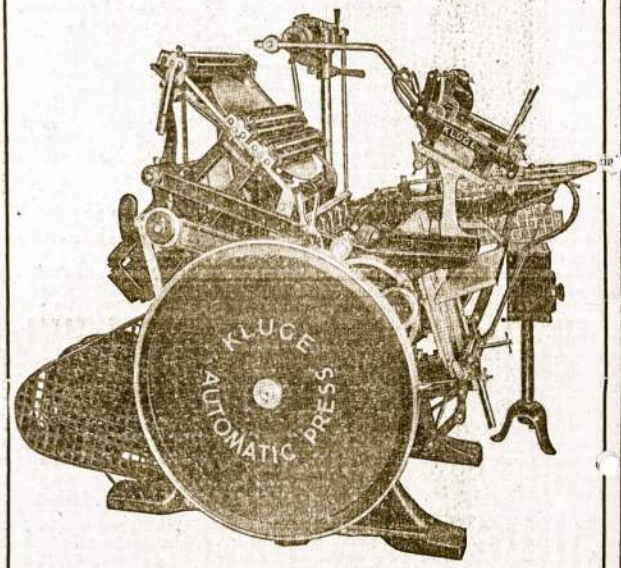

Presas ir Kiti 'Vilnies' Reikalai

Darbininkų Spaudos Bendrovės suvažiavimas nutarė, kad mūsų spaustuvei reikalinga įsigyti smulkiems dar bams naujas presas. Jau užsakyta presas, kurį matote aukščiau paveiksle. Už trumpo laiko jį gausime.

Automatic Kluge Press su visais dadėčkais kainuos	$2,500
Pabrangimas reikmenų—popieros ir taksai padidina išlaidas	2,500
Skola už linotype mašiną	1,700
Viso	$6,700
Perkant A. K. Press "Cash" ir atmokant skolą sutaupintume	$ 700

Paskutinėm dienom aukų gauta:

Suaukauta "Vilnies" koncerte, lapkričio 16-tą	$528.00
Iš seniau	$1,694.38
Sykiu	$2,222.38
Dar truksta preso ir kitiem "Vilnies" reikalams	$3,777.62

Šiandien ir rytoj kituose dienraščio puslapiuose skelbiame smulkmeniškai koncerte aukotųjų vardus.

"Vilnies" Administracija.

"JIE KARIAUJA UŽ MŪSŲ LAISVĘ!"

Taip Pareiškė Kątik Sugryžusi Iš Sovietų Karo Fronto Amerikietė Žurnalistė.

Praeito šeštadienio vakare Northwestern Universiteto salėj kalbėjo kątik iš Sovietų Sąjungos sugryžusi žurnalistė ir laikraščių fotografė Miss Margaret Bourke-White. Publikos susirinko pilnutėlė didelė salė, daugiausia studentai ir visi atydžiai klausėsi šios gabios kalbėtojos akyvus patyrimus karo fronte.

Sovietų Sąjungoj Miss Bourke-White išbuvo 5 mėnesius. Ji, kartu su keliais Amerikos laikraštininkais ir radijo komentatoriais, plačiai važinėjo pačiam karo fronte ir savo patyrimus moka labai vaizdžiai atpasakoti.

Didžiausių ovacijų sukėlė jos atpasakojimas kaip rusės kaimietės, kolektyvių ūkių darbininkės kovoja su naciais toli fronto užpakaly. Sako, jos nepastebimai prieina nakčia kur naciai kareiviai nakvoja ir padega barakus. Kada kyla sumišimas ir naciai bėga iš ugnies, valstietės puola juos šakėm ir kitokiais ūkio pabūklais. "Bet," sakė kalbėtoja," negalima tikėtis, kad šakėm naciai bus nugalėti. Ko reikia Sovietų Raudonąjai Armijai, tai neapsakomo kiekio tankų, orlaivių, kanuolių."

Nemačiusi Tokio Heroizmo Kaip Rusijoj.

"Niekur neesu pastebėjusi tokio heroizmo ir atsidavimo, kaip Rusijoj," sakė toliaus kalbėtoja. "Ir neatrodo, kad jų pasišventimas ir pasiryžimas apgalėti hitlerizmą galėtų bent kaip atšalti. Duokite Rusijai gana karo įrankių, o pamatysite kaip jie apsidirbs su Hitleriu."

Laisvė Tikybos.

Prisiminusi apie taip labai Amerikoj išbūbnytą klausimą tikybos laisvės Sovietų Sąjungoj kalbėtoja pareiškė:

"Tikybos laisvė Sovietų Sąjungoj ir pirmiaus buvo daug didesnė negu prie caro valdžios, tik dabar apie tai daugiaus pas mus kalbama. Aš pati mačiau ir lankiausi keliolikoj bažnyčių Maskvoj ir iktuose miestuose. Niekas tikinčiųjų neperseckioja. Negi Sovietų valdžia draudžia tybas kritikuoti. Maskvoje randasi daug bažnyčių ir jas gali lankyti ir melstis kas tik nori ir kiek tik nori. Laike carų valdžios pravoslavų tikyba buvo valstybės pripažinta, o visos kitos buvo laikomos antraeilėm, arba ir tiesiog persekiojamos. Dabar visos tikybos turi lygias teises. Aš mačiau Maskvoj katalikų, pravoslavų, liuteronų bažnyčias, mahometonų moskes ir žydų sinagogas. Pridursiu, teko pastebėti net ir amerikoniškų 'holy rolers' maldnamį."

Tinkamai Atsakė į Klausimus.

Kadangi savo kalboj Miss Bourke-White storai palėžė, jog Sovietų liaudis ir Raudonoji Armija kariauja taip jau ir už mūsų laisvę, vienas klausytojų po prakalbai paklausė: "Nejaugi Hitleris tikrai sudaro pavojų Amerikai?"

Kalbėtoja tai atsakė, jog juo daugiaus Hitleris laimi, tuo didesnis darosi pavojus ir Amerikai. "Delto," sakė kalbėtoja, "reikia nedaleisti, kad Hitleris laimėtų karą Europoj."

Vienas klausė kalbėtojos paaiškinti skirtumą tarpe hitlerizmo ir komunizmo, bandydamas pastatyti lygiagrečiom nacių Vokietiją ir Sovietų Sąjungą. Nors ir nerimtas klausimas, bet kalbėtoja nesikarščiavo, atsakė aiškiai ir rimtai:

"Kaip mes esame pripratę Amerikoje, niekados negalėtume prisitaikyti prie nacių režimo. Naciai pavergė mažumų tautas, viską, kas ne 'arijoniška.' Ten nėra mažiausios kibirkštėlės laisvės, kaip mes laisvę supratame. Naciai sumaikino tautinę kultūrą.

"Tuom tarpu Sovietų Sąjungoj, kur ikišiol taikiai sugyveno arti 200 įvairių tautų ir rasių, tautinė kultūra, kalba, rašyba yra netik respektuojama, bet visais galimais būdais plečiama."

Kalbėtoja jau buvo Sovietų Sąjungoj kada naciai prasiveržė per rubežių birželio 22 dieną. Ji Maskvoj pergyveno kelias oro atakas. Pagaliaus ji, kartu su savo vyru Erskine Caldwell, Steele, Ingersol ir kitais Amerikos laikraščių reporteriais, važinėjo Rytų fronte ir pati savo akim matė kaip kovoja už viso pasaulio laisvę raudonieji herojai. Ir iš to viso ji padariusi išvadą, jog "Sovietų liaudies ištvermė ir pasiryžimas nemirtinas. Mums, amerikiečiams, labai svarbu, kad Sovietų liaudis laimėtų karą prieš nacių barbarus, nes jie kariauja ir už mūsų laisvę," baigė kalbėtoja.

Nors prakalba, kurią kalbėtoja iliustravo pačios savo nutrauktais paveikslais, užsitęsė virš dviejų valandų, bet publika taip buvo užinteresuota, jog dar nenorėjo skirstytis ir daugybė bandė ypatiškai pasikalbėti su ja užsibaigus mitingui.

—Reporteris.

Šliūbas Ligoninėj

Jean Grigoniūtės su Orville A. Clapper šliūbas turėjo įvykti Šv. Jurgio bažnyčioj Bridgeporte. Veselija rengta plačiu baru. Bet penktadienį jaunąjai reikėjo daryti operaciją ant apendiko. Kadangi vestuvėm viskas buvo surengta ir jaunąjai operacija sekmingai padaryta, tai jaunieji susitarė šliūbą turėti ligoninėj. Sumanyta, padaryta. Ir šliūbas įvyko pereitą nedėldienį skirtu laiku Deaconess Hospital.

Po šliūbo jaunasis su tėvais ir visa veselijos kompanija nusidavė į Dariaus ir Girėno svetainę, kur atsibuvo šaunus vestuvių pažmonis. Mrs. Grigonis, Jeanės motina, užėmė jaunosios vietą ir aplaikė labai daug dovanų. Grigoniai gyvena 4127 S. Francisco Ave., Brighton Parke. Reporteris.

Pažvelgus Atgal

Lapkričio 11 Chicagos Istorijoj.

1925 m. atidarytas Soldiers Field stadijonas, pirmiau buvęs žinomas kaipo Grant Park Stadium.

1937 m. įvyko milžiniškas masinis mitingas Ashland Auditorijoj paminėjimui 50 metų sukakties nuo nužudymo Haymarketo kankinių.

1940 m. šioj apielinkėj siautė nepaprasto dydžio sniego audra, kuri padarė nemaža nuostolių. Vėjo jėga siekė iki 65 mylių į valandą.

Lapkričio 12.

1922 m. sudegė 9 aukštų grūdų sandėlis prie 57th ir Leavitt; nuostolių padaryta už $256,000.

1933 m. užsidarė šimtmečio Progreso pasaulinė paroda.

1935 m. teisme išteisintas apskričio klerkas R. M. Sweitzer, kaltintas nusukime apskričio iždui apie tris bertainius miliono dolerių.

Lapkričio 13.

1865 m. Chicagoje lankėsi du žymiausi tų dienų amerikiečiai: Mark Twain ir gen. Ulysses S. Grant.

1886 m. baigėsi generalis streikas Chicagoje, kuris prasidėjo kovoj už įvedimą 8 valandų darbo dienos.

1903 m. prasidėjo streikas gatvekarių darbininkų.

1913 m. miesto taryba priėmė rezoliuciją įpareigojant šuvienijimą transportacijos sistemas Chicagoje ir nustatė 5 centus už važinėjimą gatvekariais ir iškeltais traukiniais (L.).

NEJAUGI MŪSŲ KLEBONAS UŽ HITLERĮ?

Kun. Peškauskui Jau ir Šaltimieras "Pagadintas".

Indiana Harbor, Ind.—Pačįjusį seknadienį lietuvių parapija turėjo savo metinį bankietą. Bažnytinė svetainė neperdidžiausia, tad prisirinko veik pilna publikos.

Nemaža buvo svečių iš Chicagos ir vietos politikierių svetimtaučių. Bepietaujant kun. Peškauskas perstatinėjo svečius tarti žodį-kitą. Kalbėjo daug.

Viskas čėjosi gerai iki perstatė P. Šaltimierą. Nežinia kodel, bet šaltimieras šį sykį pasakė gerą kalbą. Ragino lietuvius vienytis ir remti Roosevelto politiką. O ši politika yra: **visuotinas ir greitas sutriuškinimas hitlerizmo teikiant visokeriopą pagelbą prieš nacius kariaujančiom šalim.**

Matyti klebonui šaltimiero kalba nepatiko, nes vietoj perstatinėti svečius, jis pats iššrėžė virš pusės valandos pamokslą perdėm kritikuodamas p. Šaltimierą už tai, kad jis nepasmerkė "barbarus bolševikus." Sako, pirmiaus p. Šaltimieras buvęs neblogas "boysas," o dabar ėmęs ir "pasigadinęs."

Kalbėjo ir kitas chicagietis, Dr. Poška. Bet šis kalbėjo ne apie politiką ir svieto marnastis, o apie... Kristaus kančias.

Pagaliaus perstatytas kalbėti miesto majoras, nenugirdau jo vardo, bet sakė esąs lenkų tautybės. Ir perstatymas buvo tiesiog "nuo danties gėlimo." Man sakė kitas parapijonas, kad mūsų klebonas angliškai nesukalba.

Po ceremonijų pats klebonas su svečiais nesimaišė. Matyti buvo labai susijaudinęs, kad jo parapijonai taip smarkiai plojo kalbėtojams smerkiantiems Hitlerį, kad tuoj niekam nieko nesakęs prasišalino iš savo paties parapijos bankieto.

Parapijonai dar ilgai šnekučiavosi su svečiais, atvykusiais iš Chicagos ir kitų apielinkės kolonijų ir visi smerkė klebono Peškausko prohitlerišką nusistatymą.

Čia dar norisi prisiminti kaip žmogų kartais paliečia netikėta likimo ironija. Štai, pavyzdin, p. Šaltimieras reklamavo mūsų parapijos bankietą per savo radijo valandą kiek tik galėjo. Pats atvyko ir perstatytas pasakė neblogą kalbą. O bankieto rengėjas kunigas jį visaip išdirbo tik už tai, kad išdrįso pasmerkti Hitlerį, tą pasaulinį banditą. Kolei p. Šaltimieras plūdo Sovietų Sąjungą, jis mūsų klebonui buvo geras. Dabar jau "sugadintas."

Tai tokios tokelės iš mūsų lietuviškos parapijos Indiana Harbor.

—Naujas Parapijonas.

Žemaičių Koncertas Sekantį Sekmadienį

Sekantį sekmadienį, lapkričio 23 d., įvyksta Žemaičių Kultūros Kliubo 3-jų metų gyvavimo atžymėjimui koncertas, Hollywood svetainėj, 2417 W. 43rd St. Pradžia 5 val. po pietų.

Koncerto programa bus graži. Gros J. Budrevičiaus Balalaikų Orkestra. Dainuos Kristina Milleriūtė, Suvalkiečių Choras, J. Grušo orkestros solistai, Simano Daukanto Kvartetas, P-lė X-Z Sonija, Raymond Wilkas (accordion solo) ir daug kitų.

Šokiams gros J. Grušo orkestra. O apie valgius nėra ko kalbėti; mūsų žemaitiškos gaspadinės visada juos gerai prirengia.

Geistina, kad publika skaitlingai susirinktų. Komitetas ir valdyba visus maloniai priims.

Kliubo Korespondentas.

"L." stoties kasierka vakar naktį apiplėšta jau trečiu kartu bėgiu pastarųjų kelių savaičių. Ji dirba stotyj prie 40-tos ir Drexel gat. Šį sykį plėšikas atėmė $99.

NUSOVĖ BESIDERĖDAMAS DĖL KAINOS

Nepažįstamas "kostumeris" užėjo aną vakarą į Leifer Brothers drabužių krautuvę, prisirinko eilę drabužių, skrybėlę ir čeverykus ir pradėjo derėtis dėl kainos. Kada savininkas nesutiko nusileisti, "kostumeris" išsitraukė revolverį ir ant vietos nušovė Benjamin Leifer. Krautuvėj paliko savo senus drabužius.

DRĄSIOS MERGINOŠ

Ruth ir Frances Lauder ėjo namo kai vienai jų berniokas ištraukė paketbuką, kuriame buvę $100, ir pradėjo bėgti. Merginos ėmė vytis vagilį ir, matyti, pusėtinai išgąsdino, kad šis pametė ant žemės paketbuką su $98, o pats pasilikęs tik $2 pabėgo.

'Atvažiavo su Kraičiu'

Ir Gražus Koncertas

SEKMADIENĮ, LAPKRIČIO-NOV. 23, 4 V. P.

Lietuvių Auditorijoje

3133 S. Halsted Street

GENOVAITĖ ŠIDIŠKIŪTĖ (GIEDRAITIENĖ)

Rengia Moterų Kultūros Kliubas

(Narys Lietuvių Kultūros ir Meno Kliubo, Ink.)

Įžanga: iš anksto 40c, prie durų 50c

Gera Orkestra

Šokiam

IDA (KAIRYTĖ) MATEKUNAS Šokikė

A. GARŠINSKAS Jurgaičio rolėj

B. GARŠINSKIENĖ Katriutė

J. STULGAITIS Juras, karčiamninkas

Rep. 0349

Zade's Bar

6753 S. Western Ave.

DELLA ZADEIKIENĖ, Sav.

Penktadieniais Kepta Žuvis, Gardus Alus, Skani Arielka, Saldus Vynas ir Geri Užkandžiai. Šeštadieniais Vištiena.

Rusų Kooperatyvas Chicago, Ill.

Garantuoja Kokybę, Įvairumą ir Produktus Savo Įstaigose

RESTAURANT

(VALGYKLOJ)

Sveika, Švari, Rusiška-Amerikoniška Virtuvė.

Kainos Žemos.

1628 W. Division Street

Tel. Humboldt 4044

Mėsos ir Groserio Krautuvė

Visokia Mėsa — Paukštiena

2051 W. Division Street

PRIJMAM ORDERIUS

Pokiliams, Parengimams ir Panašiai

Tel. Brunswick 9468

AUDITORIUM RESTAURANT

3131 S. Halsted Street

Su Geriausiu Skoniu Lietuviški ir Amerikoniški Valgiai

P. BALČIUNAS ir M. KOVARSKI, Savininkai

PIRKITE PAS MUTUAL LIQUOR CO.

NATHAN KENTER

Wholesale

4707 S. Halsted St.

Tel. Blvd. 0014

Tel. Yards 1651

JOHN A. LAUDONT TAVERN

Vynas, Likeriai, Geras Alus

Cigarai ir Užkandžiai

3538 S. Halsted Street

ir

Mėsos-Groserio Krautuvė

3441 S. Morgan Street

URBA GĖLININKAS

Gėlės Mylintiem, Vestuvėm, Bankietam, Laidotuvėm, Papuošimam

4180 Archer Avenue

Phone: LAFayette 5800

Siunčiame Gėles Telegramomis į Viso Pasaulio Dalis

LOVEIKIS — Kvietkininkas

GĖLĖS VESTUVĖM, BANKIETAM, PAGRABAM

3316 So. Halsted St. Chicago Yards 7308

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Nariai Chicagos ir Ciceros Lietuvių Laidotuvių Direktorių Associacijos

Turime Koplyčias Visose Miesto Dalyse

Ambulanso Patarnavimas Dieną ir Naktį

LACHAWICZ ir SUNUS

2314 W. 23rd PLACE TELEFONAI: CANAL 2515 & 2516

SKYRIUS: 42 E. 108th ST. Telefonai: Pullman 1270 & 2515

P. J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED ST. 710 W. 18th ST

VISI TELEFONAI: YARds 1419

J. LIULEVIČIUS

4348 SO. CALIFORNIA AVENUE

TELEFONAS: LAFAYETTE 3572

ANTHONY B. PETKUS

1410 SO. 49th COURT TELEFONAS: CICERO 2109

6812 S. WESTERN AVE. TELEFONAS: GROVEHILL 0142

S. P. MAŽEIKA

3319 SO. LITUANICA AVENUE

TELEFONAI: YARDS 1138 & 1139

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANICA AVENUE

TELEFONAS: YARDS 4908

KADA REIKIA PASIŲST KALĖDINES DOVANAS

Chicagos pašto viršininkas Mr. Ernest Kruetgen dar kartą perspėja chicagiečius nesivėluoti su pasiuntimu kalėdinių dovanų saviškiam kitose šalyse.

Kadangi dabartiniu laiku amerikiečių giminių ir draugų randasi veik visuose pasaulio kampuose, mūsų šalies karinėse bazėse, tai žemiaus dedame listą į kurią šalį siuntinius Chicagos paštas vėliausia priims su užtikrinimu pristatyti siuntinį pirma kalėdų švenčių.

Antiqua, gruodžio 21
Argentina, gruodžio 19
Bermuda, gruodžio 22
Bolivia, gruodžio 19
Brazilija, gruodžio 16
Canal Zone, gruodžio 22
Chile, gruodžio 19
Colombia, 19
Costa Rica, 21
Cuba, 23
Dominican Republic, 22
Ecuador, 19
Guadeloupe, 21
Guatemala, 21
Guiana (Britaniška ir francūziška), gr. 16
Haiti, 22
Honduras (britaniška ir nepriklausoma), 21
Jamaica, 21
Martinique, 21
Mexico, 23
Nicaragua, 21
Panama, 22
Paraguay, 13
Peru, 19
Puerto Rico, 21
Salvador, 21
Surinam, 16
Trinidad, 20
Uruguay, 19
Venezuela, 20
Virgin Island, 21.

Į Europos valstybes, esančias vokiečių ir italų sferose, siuntinių visai paštas nepriima. Į kitas Europos valstybes ragina siuntinius išsiųsti kaip galima anksčiau ir jokiame atsitikime nevėliau gruodžio 15.

"Vilnies" Koncerto Tikietų Platintojams

Kurie turėjote paėmę platinimui "Vilnies" koncerto tikietų, malonėkite kuogreičiausia atsiskaityti, nes to reikalauja naujas patvarkymas mokėjime taksų.

Tikimės, kad tai padarysite prie pirmos progos.

"Vilnies" Administracija.

GERIEJI VILNIEČIAI

GERAS VILNIETIS RAŠO:

"Drg. Mažeikai:

Kadangi 'Vilnies' koncerte dirbau (check room'e), tai nepastebėjau, kad svetainėj buvo kolekta ir sudėta virš $500 preso fondan. Taigi priskaityk ir mano $5; atnešiu prenumeratas mokėdamas.

"Manau, kad daug mano draugų ciceriečių taip pat padarys, nes šiandien svarbiausią rolę žmonių gyvenime lošia pažangioji spauda, ypatingai dienraštis 'Vilnis.'

M. Butvilla."

—o—

Mr. ir Mrs. C. Friberg (Mildred Savukaitė) su sūnum Carl Frederick vakar lankėsi "Vilnies" raštinėj ir atnešė $5 dėl preso fondo. Sako, kad negalėjus dalyvauti "Vilnies" koncerte, tai užsimoka $5 "bausmės."

Fribergų šeimyna išvažiavo Thanksgiving Day praleist anį jų ūkio Michigano valstijoje.

AUTO NELAIMĖS

Antradienio vakare ties 24th ir Wentworth susidūrė didelis trokas su gatvkariu. Susidūrimas buvo tokis smarkus, kad gatvekariui nuplėštas visas šonas. Sužeista 8 žmonės.

Angus Martin, 4700 Kenwood, mirtinai sužeistas auto nelaimėj prie 45th ir Ellis gat.

Nuo pradžios metų Chicagoje auto nelaimėse jau užmušta 579 žmonės.

19 Sužeista Gatvekarių Susidurime

Anksti trečiadienio ryte Grand ave. gatvekaris įvažiavo iš užpakalio į kita gatvekarį ties Sacramento. Trys jų vėliau išėjo namo, o 13 dar pasiliko ligoninėj.

Nelaimės priežasti motormanas aiškino, ant bėgių buvę palieta aliejaus ir negalėjęs sulaikyti gatvekarį.

Nesijausdama sveika Miss Marie Banner nučjo pas Dr. J. E. Koons, 1608 Milwaukee ave., ir ten mirė. Priežastis niškinama—širdies ataka.

Kult. ir Meno Kliubo Radijo Programos

WGES, 7:30 Antrad. Vak.

ANTRU KARTU GIRDĖJOME MOTERŲ KULTŪROS CHORĄ

Pereito antradienio vakarą Kultūros ir Meno Kliubo radijo pusvalandyj mūsų klausytojų sielą lietuviškomis dainomis paskaistino Moterų Kultūros Choras. Tai buvo jų antras išstojimas mūsų radijo programose. Chorą vadovauja O. Petrutienė.

Jos sudainavo keturias dainas:
1. Gyvenkie, Juokis ir Mylėk;
2. Reik Bernyčiui Karan Jot (iš operetės "Kova už Idėjas");
3. Ei, Broliai, Sesės (pačios chorvedės Petrutienės); ir
4. Aušra Švinta (J. M. Lankelio).

Neabejoju, kad mūsų klausytojam buvo malonu kultūriečių pasiklausyt.

Šį sekmadienį girdėsime jas dainuojant savam parengime, Lietuvių Auditorijoj, kur Moterų Kultūros Kliubas perstatys komediją "Atvažiavo su Kraičiu" ir duos dainų koncertą.

Jų koncertinę programą papuoš dainininkė Genovaitė Siškiūtė-Giedraitienė ir šokikė Ida Kairytė-Matekūnienė.

Daugiau informacijų žiūrėkite kituose pranešimuose.

—o—

NEDUOSIME RAMYBĖS

Nei šioj kolumnoj nei per mūsų radijo pusvalandį neduosime ramybės mūsų radijo programų mėgėjam tol, **kol nepataisysite savo kalendoriaus gruodžio mėnesiui.**

Gruodžio 21 dieną apibrėžkite didelių sunkiaspalviu ratu ir pasižymėkit, kad tą dieną jūs turite būt Sokolų svetainėj, kur mūsų radijo kliubas perstatys puikiąją Putino tragi-dramą "VALDOVO SŪNUS." Kas žino šio autoriaus veikalą "Altoriu Šešėlyj," tam jau nerikia aiškint, kaip puiki yra ir ši jo drama, "Valdovo Sūnus." Tai bus pažiba šio sezono Chicagos lietuvių scenoj.

Uždarbis eis mūsų radijo pusvalandžio palaikymui ir gerinimui.

Ne, ne! Neatidėk kitam sykiui: tuojau, dabar, pasiimk paišiuką ir apibrėžk **gruodžio 21.**

Anaunseris.

Dėl Streiko Sumažės Plieno Gamyba

Carnegie-Illinois plieno kompanija, kuri turi dideles liejyklas South Chicagoj ir Gary, praneša, jog iš priežasties streiko anglių kasyklose gamyba turėsianti būti sumažinta bent 10 nuošimčių.

Ši plieno kompanija, kaip ir kelios kitos, operuoja savo anglies kasyklas Pennsylvanijoj, West Virginijoj ir Kentucky. Kadą visur kitur mainerių unija pilnai pripažinta, tai plieno kompanijos savose mainose nenori to padaryti ir išprovokavo streiką.

Pakels Taksus Cook Apskričio Piliečiams

Cook apskričio valdininkai aprokavo, kad ateinančiais metais išlaidų turėsią arti pusketvirto miliono dolerių daugiaus, negu buvo apskaitliavę.

Viso išlaidų ateinančiais metais numatoma $20,882,681. Atpildymui nedatekliaus mano pakelti taksus ant nuosavybių.

Pamesite Tikietą — $10 Ekstra!

Teisėjas Gutknecht persergsti automobilistus, kad gavę už bile koki prasižengimą nuo policijos tikietą, nepamirštų ar nepamestų jo. Dažnai atsitinka, kad automobilistai bando išsisukti nuo bausmės tarpininkaujant kokiam politikieriui. Nedėjus į teismą kaip nurodyta ant tikieto, jie bus areštuojami ir prie "užpelnytos" baudos teisėjas jiems pridės dar $10 "magaryčiom."

ATSARGUS SENIS. Pažadintas policijos Edward Whalen paaiškino, kad jis šale gatvės atsiguląs "tik pasilsėti." Jam bemiegant jį saugojo didelis šuo, kuris, sako, įkando du "geraširdžius," norėjusius senį prikelti.

CLASSIFIED ADS.

BUSINESS CHANCES

Biznio Progos

GROSERNĖ—MARKETAS. Nėra kitų štorų, dailūs fikčieriai; inventoriaus stakas. Apsikels štorą ir visą nuosavybe ant išmokėtos propetės; išlygos. 1733 W. 75th Place (19-21)

PRIVERSTI PARDUOT GROSERNĘ, Pardavimo priežastis—apleidžia miestą. Prieinama kaina. $350 cash. 1124 W. Chestnut St., arti 900 Elston. (19)

18 arba 19 m. VAIKINAS, tvirtas ir mandagus, norintis dirbt; 40c į valandą pradžiai. Kreipkis: 5th floor, 234 S. Market St. (19c25)

PARDAVIMUI TAVERNAS už žemą kaina. Priežastis—liga. Geras kampas dirbtuvių srityj. Ilgas lyzas. 4646 W. 13th St., Cicero, Illinois. Phone: Cicero 6785. (19-21-22)

Parsiduoda labai pelninga kriaučių šapa su visais įrengimais. Biznis eina gerai.

748 W. 35th Street. (21-22)

Pranešimai iš Kitur

DETROIT, MICH.
Moterų Pažangos Kliubo Valdybos Nutarimas

Liet. Mot. Pažangos Kliubas turi perkelti mėnesinį mitingą iš ketvirtadienio į penktadienį. Sekantis mitingas įvyks lapkričio 21 d., 4097 Porter St. Po mitingo bus lošimas. Ateinantį mėnesį bus renkama valdyba, tai mažai laiko bus. Tad visos narės raginamos būti paskirtu laiku. (15c19 **K. Lakomski.**

PRANEŠIMAS L.D.S. 7-to APSKRIČIO KUOPOMS IR NARIAMS

L.D.S. 7-to Apskričio Konferencijoj dalyvaus mūsų gerbiamas L.D.S. Centro Sekr. J. Siurba, todėl Apskrities kviečia netik delegatus, bet ir L.D.S. narius dalyvauti konferencijoj ir išgirsti nuo drg. J. Siurbos apie mūsų organizacijos stovį ir kitus L.D.S. reikalus, todėl bėkit visi 10 val. ryto Burceys Svetainėje, 4913—7th Ave., Kenosha, Wis. (Iapkričio 23-čia).

Kviečia Apskričio Sekr.
(21-22) **F. Beržanskas.**

CLEVELAND, OHIO
Prakalbos. Programas ir Šokiai

Nedėlioj, lapkričio (Nov.) 30, Lietuvių Darbininkų Svetainėj, 920 E. 79th St. Kalbės L.D.S. Centro Sekretorius Jonas Siurba, temoje: Karas prieš Fašizmą. Taipgi atsakys į visus klausimus. Dainuos Lietuvių Moterų Choras. Visus Clevelando lietuvius ir lietuves kviečiame atsilankyti į šias taip svarbias prakalbas. Įžanga į prakalbas ir šokius dykai. Prakalbos 3 val. popiet; šokiai 6 val. vakaro.
(22c28) **LDS IV Apskr. Kom.**

Vietos Pranešimai

MARQUETTE PARK

Marquette Parko Moterų Kliubo (naujai susitvėrusio) susirinkimas įvyks trečiadienį, lapkričio (Nov.) 19 d., 8 val. vakaro, po num. 7030 South Campbell Ave. Kviečiame visas marquetteparketes atsilankyti ir prisirašyti prie klubo. (15c19)

ROSELAND

L.L.D. 79 kuopos susirinkimas įvyks trečiadienį, lapkričio (Nov.) 19 d., 8 val. vakaro, Roselando Lietuvių Kultūros Kliubo Svetainėj, 10413 S. Michigan Ave. Visi ir visos dalyvaukite laiku, nes mes turime labai daug svarbių reikalų apsvarstymui.
(17c19) Sekr. **K. Dagis.**

BRIGHTON PARK

Brighton Parko Moterų Ratelio susirinkimas bus mukeltas iš trečiadienio į penktadienį, Nov. 21, Hollywood Hall, 2417 W. 43rd St., nes ketvirtadienį bus Thanksgivin Day."
(19c21)

ŽEMAIČIŲ KULTŪROS KLIUBO mėnesinis susirinkimas įvyks penktadienį, lapkričio 21 d., 7:30 val. vakaro, Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd St.

Julia Petraitienė., Rašt.
(19c21)

CHICAGOS LIETUVIŲ SUVALKIEČIŲ DRAUGIJOS mėnesinis susirinkimas įvyks pirmadienį, lapkričio (Nov.) 24 d., 7:30 val. vakaro, Hollywood Svetainėje, 2417 W. 43rd St. Visi narini dalyvaukit ir naujų atsiveskite. Užsilikusieji su mokestinis malonėkite atsilyginti, nes yra nutarta, kad narys neužsimokėjęs už šešis mėnesius, neturi balso susirinkime. (21c24)

Ona Svirmickienė. Rašt.

ŽAGARIEČIŲ KLIUBO MĖNESINIS susirinkimas įvyks sekmadienį, lapkričio (Nov.) 23 d., 1-ma val. popiet, Hollywood Svetainėje, 2417 W. 43rd St. Malonėkite atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų aptarimui. Taipgi atsiveskite naujų narių. (21-22)

Rašt.

ŽEMAIČIŲ KULTŪROS KLIUBO Trijų Metų Gyvavimo Koncertas įvyks sekmadienį, lapkričio 23-čia d., Hollywood Svetainėje, 2417 W. 43rd St. Pradžia 5-ta val. popiet.

Programą pildys chorai, duetai, kvartetai ir solistai. Įžanga 33 centai su taksomis.

Kviečia visus dalyvauti.

Komisija ir Valdyba.

MALE HELP WANTED

JAUNAS VAIKINAS vairuoti trokų ir dirbti elektrikinėj šapoj. 614 W. Lake St. (21-24)

FEMALE HELP WANTED

REIKALINGA VIRĖJA restaurane gaminti žydišku būdu valgius; su patyrimu. Batt, 2006 S. State. (19c21)

MERGINA dirbti prie fontano vakarais, patyrusi. Drug Store, 5200 Sheridan Rd. (21c24)

CHECKROOM MERGINA ir veiterka, švariai atrodanti; geri tipai. 452 So. State St. (21-24)

REAL ESTATE FOR SALE

PARDAVIMUI 8 kambarių stuba, karšto vandens šiluma, lotas 85x125, 3215 N. Keeler Ave., kampas Melrose. (19c21)

PIRMOS RŪŠIES PIENININKYSTĖS FARMA, 160 akrų ariamos, molis, pakankamai moderniškų trobėsių, mašinerija ir registruoti Holstein galvijai. Su ar be darbininkų. Bonair Farm. Telefonas 10R4, Sussex, Waukegan Co., Wis. (19c21)

NAMAS ir pilnai irenetas tavernas biznui parsiduoda labai pigiai iš priežasties ligos. Kamininis namas dirbtuvių distrikte. 2 karų apšildomas garadžius. Bizni galima pirkti ir atskirai. 4225 S. Kedzie Ave. (19-21-22)

2 AUKŠTU namas, štoras ir 5 kambarių apartmentas, karšto vandens šiluma, garadžius, arti Elston ir Montrose. Kaina $4,500. Erbach, 1940 Irving Park, Lakeview 9700. (21)

MODERNIŠKAS, 19 apt. namas; 1½ bloko nuo I. C. transportacijos, vienas blokas nuo karu ir busų. Kaina 5 kartus žemiau reedos. Namas naikiausiam stovyi: 100 nuoš. pripildytas. SCHUBERTH & CO., 910 W. 79th St. Triangle 5700. (21)

RESORTS FOR SALE

TIK UŽ $950 Wisconsine 4 kambarių fornišiuotas katidžius turi bot norduotas tuojau; skrynuoti porčiai, aukštas bezmentas, medžiai; ranglasi ant kalnelio; išlygos tinkamam pirkėjui. Geras žuvavimas ir medžiojimas. Saugus smilčių bučius. "Vilnis", Box A. (18c20)

FARMS FOR SALE

100 AKRŲ PIENO FARMA. 80 galvų galvijų, didelis gyvenamis, 2 randauninku trobėsių ir kiti, keliai nebrukomi. 1½ mylios nuo miesto; moderniški įtaisai; biznis gerai sutvarkytas: randasi apie 70 mylių į šiaurę nuo New Orleans; savininkas išeina iš biznio. Dėl pilnu informacijų rašykite: Manager, Box 266, Bogalusa, La. (14c20)

HOME BUILDER

Namų Budavotojas

CHARLES ŽELVIS, Namų Budavotojas.—Statom naujus ir senus senus namus, sklepus, porčius ir garadžius už prieinama kaina. Darbą garantuojame. Taipgi apskaičiuojam gaisro nuostolius.

2035 W. 47th St., Chicago, Ill.
Lafayette 0331
(Oct. 23cNov. 23)

REAL ESTATE
Namai-Žemė Pardavimui

PERKAM, parduodam ir mainom namus, lotus, farmas ir biznius. Turime didelį pasirinkimą namų pirkti už cash arba mainais. Norinti pirkti ar mainyti, dėl greitesnio patarnavimo šaukite:

PAUL M. SMITH & CO.
REAL ESTATE—LOANS—INSURANCE
4631 S. Ashland Ave.
TEL. YARDS 1001

WHOLESALE FURNITURE
Urminis Pardavimas Rakandų

Mokėdamas cash: už rakandus, sutaupinsi nuo 40 iki 60%. Mes pristatome bile kur. Pašaukite ar rašykite del daugiau informacijų. Vientik nacionaliai žinomi daiktai randasi pas mus. ALŠAUSKAS, Sonus, 6343 S Western Ave., Chicago, Ill. Phone Tep 6081

Dependable Furniture Company
3218 So. Halsted Street
Phone Victory 6302
Mes perkame ir parduodame visokius rakandus taipgi parduodame už pigiausias kainas.

Whitney E. Tarutis
ADVOKATAS
BRIDGEPORT
3133 S. Halsted Street
Valandos: 1 iki 8 Val. Vakaro
Phone Calumet 6877
134 N. La Salle Street
Room 2014
Valandos: 9 iki 11 Val. Ryto.
PHONE: STATE 7572
3149 S. Halsted Street
PHONE: VICTORY 2679

Medicinos Daktarai

Phone: VIRginia 3316
Dr. A. K. Rutkauskas
GYDYTOJAS
4442 S. Western Avenue
KASDIEN
Sekmadieniais pagal sutartį

Telefonas: YARds 3146
Dr. V. A. ŠIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
IR AKINIUS PRITAIKO
3343 S. Halsted Street
Valandos: 11-12; vakarais 7-9. Pirmadieniais tik vakare nuo 7 iki 9. Šeštadieniais: 11-12, 2-4, ir 7-9. Šventadieniais 11-12

Ofiso Telefonas: YARds 4787
Namų—PROspect 1930
Dr. STRIKOL'is
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 S. Ashland Avenue
Valandos: 2-4 ir nuo 6 iki 8 vak.
Sekmadieniais pagal sutartį

Ofiso Telefonas: VIRginia 0036
Namų—BEVerly 8244
Dr. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso Valandos: 1-3 ir 6-8:30 p. m
Šeštadieniais nuo 1 iki 4 Popiet
Trečiadieniais pagal sutartį

Phone: YARds 5921
Rezidencijos—KENwood 5107
Dr. BERTASH
756 West 35th Street
(Kamp. 35th ir S. Halsted Sta.)
Valandos: 1 iki 3 ir 6:30 iki 8:30 vak.
Rez. 4910 S. Michigan Blvd.

Phone: GROvehill 3111
Dr. A. K. BUTKO
LIETUVIS
KOJŲ SPECIALISTAS
7214 S. Ashland Avenue
OFISO VALANDOS:
Nuo 9 ryto iki 9 vakaro

Telefonas: YARds 2246
Dr. C. Z. VEZEL'is
DENTISTAS
4645 S. Ashland Avenue
(Arti 47th Street)
VALANDOS:
9 ryte iki 8 vak. Trečiad. susitarus

Phone HEMlock 6201
Dr. Algerd W. Prusis
DENTISTAS
6924 So. Western Avenue
VALANDOS:
Nuo 9 ryto iki 12
Nuo 2 iki 5 popiet
Nuo 6:30 iki 9 vakaro

DR. KARL NURKAT
(NURKAITIS)
Pritaiko atsakomingai akinius už prieinamą kainą ir ant lengvų išmokėjimų.
RAKANDŲ KRAUTUVĖ
3241 S. Halsted Street
Calumet 4591

Dr. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
OFISAS IR AKINIŲ DIRBTUVĖ:
756 West 35th Street
Kampas Halsted Street
Pritaiko Akinius Kreivas Akis Ištaiso
Phone: YARds 1829
Valandos: nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Sekmadieniais pagal sutartį

Kas tai NAWO* tapo pridėta!

JI NAUJA! Ir vaistai puikūs!... Naujam smagumui kas tai *naujo* tapo pridėta ir prie Old Golds!

*Tai Latakia! (Ištariama La-ta-ky'-a) šaunus, labai skoningas tabakas iš Rytinio Viduržemio. DABAR pridėta prie Naujųjų Old Golds kaip "prieskonis," Latakia sutveria visai naują, ypatingą sutartinę—nepaprastą, puikesnį cigareto skonį! Ir Old Gold turi įvalias brangių Latakijos lapų Amerikoj užtikrint šį skanesnį rūkymą per eilę metų!

Old Gold CIGARETTES
Old Gold

P. Lorillard Company, founded 1760—blenders of fine tobaccos since George Washington's day.

Phone Canal 9585
WEST SIDE HOTEL
2435 S. Leavitt Street
CHICAGO, ILL.

Kambariai Rendavimui Dienai arba Savaitei. Svetainė Rendavimui Vestuvėms, Šokiams arba Parėms; Virtuvė ir Indai Dykai!
WALTER NEFFAS, Prop.

Rezidencija REPUBLIC 5047
Nedėliomis Susitarus
Charles P. Kal
ADVOKATAS
Kasdien Val. — 10 iki 8
Treč. ir Penkt. 10 iki 6
6322 S. Western Ave.
Telefonas PROspect 1012

GOODREST MATTRESS
Lietuviška Matrasų Dirbtuvė

ĮSIDIRBAM VISOKIUS MATRASUS. Pas mus gausite pigiau. Taipgi galite gauti lovas, springsus ir atmanjintus matrasus. Darbą garantuojame. Duodame mažais išmokėjimais.
4537 S. ASHLAND AVE.

Anna-James Tavern
3212 S. Halsted St.
Kingsbury Alus,
Geri Cigarai,
Skanus Vynas
ir Degtinė
JAMES JANULEVIČIA ir ANNA BAGDONAS, Sav.

DABAR AR NIEKAD
Kainos ant Namų Greitai Kyla. Pasiskubinkite Pamatyti Šituos ir Kitus Mūsų BARGENUS
5-kių kambarių mūro bungalow, už.....$5,000.00
10 kambarių rūminghauzė.....4,750.00
4 pagyvenimų ir vienas beismente.....$11,500.00
8 pagyvenimų, moderniškas, rendų į metus $4,100.....$19,500.00
12 pagyvenimų, rendų $5,400.....$22,000.00
4 štorai ir 8 pagyvenimai. Rendų $5,460.....$20,000.00
20 pagyvenimų. Rendų $9,270.....$30,000.00
5 štorai, lotas 80x125.....$12,000.00
80 karų garadžius, lotas 120x125.....$16,500.00
3 lotai ant Archer Ave., netoli Kedzie.....$2,000.00
Taipgi visokių ir visur Biznių, Farmų, Rezortų lengvais išmokėjimais arba mainais. PASKOLOS ANT NAMŲ už 4½ ir RAŠAU VISOKIOS RŪŠIES INŠIURINĄ.
JOHN SINKUS, 2442 W. 63rd St., Prospect 9000

Lit. TSR Karių Rūmų Kovų Sąjungoje

ENGLISH SECTION
FOR NATIONAL UNITY
AGAINST HITLERISM

VILNIS

PART TWO
IMMEDIATE CONCRETE AID TO
GREAT BRITAIN—SOVIET UNION

VOLUME XXII, No. 47 FRIDAY, NOVEMBER 21, 1941 3116 S. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. TELEPHONE: VICTORY 1455

STEEL WORKERS FOR ALL OUT PRODUCTION

MAJORITY ARE IN FAVOR OF IMMEDIATE SHOWDOWN WITH HITLER, FOR STEADY OUTPUT

SOUTH CHICAGO, Ill.—War steel is being hammered here by men who have stamped their hatred of Hitlerism on every billet.

In a poll of the workers at the big Carnegie-Illinois mill here, it was found that the overwhelming majority are in favor of an immediate showdown with Hitler, are opposed to any interruptions in defense production, are thoroughly aware of the important role they are playing on the war production front.

The South Works mill is producing at 107 per cent of capacity. A large hunk of this increased production can be ascribed to the zeal of the men who turning out the steel which will go into the anti-Hitler tanks, guns, munitions.

These are typical sentiments expressed by the men:

Pete Parker, 6221 Drexel Blvd.; maintenance crew: "If Hitler is going to be beaten we're got to go over there and get him. If we don't, it's going to be that much harder for us later on.

"There are men of all nationalities in this mill and there's one thing we agree on and that's putting a stop to Hitler."

Emyl Baksic, Sr., Croation, 9534 Avenue L., machine shop: "By this time we all know that Hitler is bluffing when he says he doesn't intend to come over here. He'd love to take this country. But just let him try and take it.

"Sure Hitler has got to be defeated. The Russians have given him a party he never expected. But if he's going to be stopped from coming over here, we've got to pitch in too."

H. Lewis, 8913 Muskegan Ave., Stores Department: "I think the men in the mill are putting out everything they've got to do their share toward defeating Hitler. The way they are cooperating in increasing production shows that the steel workers are 100 per cent behind this country.

"Hitler is a threat to the life and liberty of any decent human being, and that includes America as well.

"It's true that strikes have slowed things up a little, but I don't think the workers can be blamed for that."

Joseph Szczepaniak, Polish, 8552 Burnham Ave., machine shop: "I've heard the men say when they're working in the mill, 'Maybe this piece of steel might be used to kill Hitler.'

"Well, we might all laugh and take it as a joke. But there's a lot of seriousness in it too.

"The majority of the men are against Hitler and thre's no maybe about that."

Harold Hanson, Danish, 7916 East End, machine shop: "I think we are doing everything we can in the mill to get ready as soon as possible. And that means not wasting any time or energy. Every minute counts in this fight.

"The men are very much in earnest about the role they are playing in the defense production program. You can tell the way they work that they want to stop Hitler.

DeWitt Suggs, Negro, 127 E. 57th St., boilermaker: "I am in favor of home defense and I think we're doing a good jobs of it in steel. We're doing the work of arming the country as effectively as we can.

"As far as I can tell, the Negro workers in steel are 100 per cent in favor of the defense program."

Sterling Thomas, 9941 Avenue J., blast furnace: "There's no doubt in my mind that we're going to come to a showdown with Hitler and Japan sooner or later.

And I for one am in favor of doing everything that has to be done to defeat all enemies of American democracy. As far as the steel industry is concerned, if it takes hard work to defeat Hitler, we're willing to do it."

John Tweedie, 515 E. 74th St., boiler shop; "Of course, there should be no stoppages in the production of steel or any other commodity that is necessary to beat Hitler.

"One thing you can say in your paper is that the steel workers know what the score is. They understand that they are producing steel to keep America free. And what can be more important than that?"

Bill Bithos, Greek, 6911 Dorchester Ave., Pig Machine Department: "When America gets to take a crack at Mr. Hitler, it's going to be too bad for him. And I think we'll be ready pretty soon.

"The people all over Europe are getting ready to settle accounts with him too.

"As far as we are concerned, we're behind President Roosevelt and his defense program and we're ready to support him all the way in this fight to crack Hitler wide open.

Dan Newman, 5659 S. Wells St., blast furnace: "We're working three shifts here and production is really booming.

"We can't help feeling that we are doing an effective job in helping to save America.

"Naturally we don't want strikes if we can help to it."

EDITOR'S NOTE:

Material received later than Tuesday of each week, will not be published in the Vilnis English Section. In order to insure appearance of articles or write-ups, please observe the deadline.

Nazi Lithuanians Grit Teeth Because Of Expose by 'Memo'

CHICAGO, ILL.—"Memorandum" a newsletter dealing with Lithuanian pro-Nazi activity in the United States has had a stirring effect in Lithuanian pro-Nazi circles here. According to authoritative sources, special articles revelant to "Memorandum" accusations have appeared in the pro-Nazi press vehemently deayng any connection with Hitler.

Although denying the charges leveled, numerous Lithuanian organizations and individuals point to insideous propaganda which still appears in the accused newspapers. Word for word, Hitlerlike articles containing whole passages of anti-semitic and anti-governmental statements continue to be published.

The "fuss" raised by the pro-Nazis indicates that "Memorandum" has become a powerful weapon in the hands of Lithuanian-American government supporters.

"Memorandum" is sent to most newspapers, plus magazines in the United States. The United States State Department also receives it.

LDS National Youth Committee To Call Enlarged Meeting

BROOKLYN, New York.—An enlarged meeting of the LDS National Youth Committee will be held on December 27th, it was decided at a recent special meeting of the committee. Representatives from the states of Illinois, Michigan, Ohio, Pennsylvania, New Jersey, Maryland, Connecticutt, Massachusetts will be present.

During the L.D.S. convention which was held last year a decision was passed empowering the Youth Committee to call a special conference to which can be invited leading LDS youth from the various sections in the country.

At the coming conference the principal topics of discussion will propably be the LDS membership drive and the effect of the war and propagandic activity of fascists upon Lithuanian-American youth.

Lith Women Motto "All Our Strength To Smash Hitler"

"All our strength to smash Hitler," is the motto of thousands of organized Lithuanian women in America today, Katherine Petrick, president of the Lithuanian Women's Educational Club of New York, said yesterday.

"And that is natural," she said, "because when we get Hitler down the women and all the people of Lithuania will have their freedom back, as they enjoyed it so short a time in the Soviets last year. The whole world will be free then."

Mrs. Petrick has returned from Chicago and Detroit, where she spoke last week at Lithuanian mass meetings in celebration of the 25th anniversary of the progressive Lithuanian women's press in the United States. She proudly showed a copy of the 25th Jubilee edition of "Moteru Balsas," in English "Women's Voice," gotten out specially for the occasion.

ANTI-HITLER ACTIVITIES

Mrs. Perick told of anti-Hitler activities now going on in women's clubs of half a dozen cities including the raising of funds for medical aid to the Soviet Union, knitting for the Red Army and the passage of resolutions supporting the President's foreign policy and calling for total aid to the countries now fighting the Nazis.

"The women in Paterson just now wrote us they have a good bundle of finished sweaters. The women's club in Philadelphia is rushing with the sweaters, too. And we have a very active club in Cleveland, where they raise funds for medicaments. I believe in the knitting we will soon have friendly competition between the clubs of different cities."

The Lithuanian women in Detroit, Mrs. Petrick said, gave a banquet for Soviet medical aid on Oct. 19, "and they raised about $200 wtih the collection." A mass meeting in Chicago on Oct. 29, at which she spoke, was attended by 1,000 Lithuanians, two-thirds of them women.

STARTED MONTH AGO

"We started knitting here in New York a month ago," she continued, "and we never dreamed we would be so successful. At our very first meeting we raised $29.50 for wool. Ladies not in our organization knit, too, for humanity's sake. One woman 70 years old gave us a dollar and volunteered to knit six pairs of socks." She said socks are more important than sweaters.

Lith Anti-Semites Spread Race Poison On National Scale

CHICAGO. — Well founded sources reveal an epidemic of anti-Semitic propaganda being distributed among Lithuanian-Americans nationally. It is believed that the origin of most material in reference to anti-Semitism materializes in Chicago.

A recent raid upon an establishment produced enough anti-Semitic literature to flood the city. This establishment is said to be one of many existing.

Plus distributing agencies which handle out-and-out anti-semitic propaganda, those responsible are believed to have connections with certain newspapers in the language field. There is a reflection in the tone and articles of certain Lithuanian newpapers that they too are under that influence.

The essence of this propaganda which has struck Lithuanian-Americans is to the fact that, "Jews Control America, The World," and that "the present war is Jew inspired." No facts are presented to establish the truth of these statements. Facts of the matter boil down to an attempt on the part of pro-Nazi element to instill hatred and disunity among Lithuanian-Americans and Americans generally. For with this existing no threat is offered to Hitlerism and his plan of American conquest.

The magazine Fortune, in 1936 reported that 148 of the 919 members of the New York Stock Exchange are Jews; that of the 420 listed directors who were members of the New York Clearing House in 1933 only 30 were Jews; that Kuhn, Loeb & Company is the only Jewish firm that did any substantial business in foreign loans and that this firm had an amount of foreign loans outstanding on March 1, 1935, of only 2.88 per cent of the total as compared with National City Company with 11.71 per cent and J. P. Morgan & Company with 19.87 per cent.

In a realistic article packed with statistics in a recent number of Harper's Phillip S. Bernstein tells us that Poor's Register of Directors' (1934) lists 80,000 persons as directors of the corporation of America. Of these only 3,825, or 4.8 per cent are Jews.

In such vast industries as oil, steel, aluminum and automobiles, the Fortune article already referred to, finds that there are almost no Jewish firms.

Despite the fact that opponents for the city prep fottball championship haven't been determined as yet, interest is unusually high. The contest is part of the eighth annual Chicago's Own Xmas Benefit which provides warm clothing and a happier Christmas for upwards of 60,000 underprivileged children each year. The game will bring together the Catholic and Public High School champions in Soldier Field Saturday, November 29.

CLUB NEWS – ACTIVITIES – SPORTS – SOCIALS

THE SPORTS ROUNDUP

By Al Klaud

One of the biggest affairs to be held this year is the M.Y.C. Barn Dance. It will take place at Hollywood Inn, November 29th. This event will be very novel in the entertainment field. **And this is solely for having a good time.**

This barn dance is not something which is the spur of the moment stuff, but has basic plans in the ways to entertain the happiest L.D.S. crowd in the land. So let us all participate gleefully in the various dance presentations.

Songs will be sung to get everyone in a good mood, plus the square dancing routine, which all can get into. If you don't know how, November 29th Saturday evening is the time to start.

BOWLING

Cherry Brand swamped the Sparks last week by winning all three games. Durtka with 495 was high for the Cherry Brand while J. Peters' 483 lead the Sparks.

Despite Usauskas and Gross each bowling over 500 apiece the Foul Balls lost two and won one to the LaDee Das. R. Kissel's, 232 was the highlight of that series.

The Redwing Bombers really gained plenty when they won two from the Monarchs. First place is now in the blitzkriegers hands, but for how long? Captain Moaner with his 506 paced the Monarchs, while Pocius 499 was big for the Bombers.

Royal Blue really went to town trimming the high average team, Kraml Dairy, by taking all three games. Batutis of the Blues slapped a record 605 series. F. Kwain 487 was high for the Kraml Dairy.

TEAM STANDINGS

	W	L
1. Redwing Bombers	17	10
2. Kraml Dairy	16	11
3. Foul Balls	16	11
4. La Dee Das	14	13
5. Cherry Brand	14	13
6. Sparks	12	15
7. Royal Blue	10	17
8. Monarchs	9	18

INDIVIDUAL AVERAGE

Usauskas	173
Batutis	173
G. Kwain	171
F. Kwain	166
Zebraitis	165
Gricus	164
Urban	164
Klaud	161
Statkus	159
Woods	159

New leaders are now and then made so I will present the changes only.

Individual Hi Series

Batutis	662
Statkus	658

Individual Hi Game

Kissel	266
Zebraitis	251

LDS Fem Bowling

Wednesday's session of the L.D.S. girls bowling league started after a short meeting regarding the tournament in Detroit. Evidently the meeting was too brief, for many of our bowlerws came in with questioning looks on their faces, how about a little more detail?

Aside from the wet rain, oops, drippy weather, everyone seemed to be in a sunny disposition, until the pins answered with a "Choo, Choo, Whoo Whoo," you know—railroads.

Our top bowler Cel Riva has kept up her marvelous average since last season in spite of any operation.

What kind of "comic books" were those that Barbara Urbelis brought down? The girls found them more interesting than bowling, especially Bertha Baran, Lil Retis, and Anita Danoras. We heard that they were better than a floor show. Such going's on.

Helen "Squaw" Lerner jumped up five points in her average. She'll be up near the top, at the rate she's going.

For every strike she made, Frances Sgro had a drink set up by one of the sideline rooters, by the end of the evening alley-oops!

Kay Zebraitis has been a regular spectator of late. Wish you were in the league with us, Kay.

Lillian Jokubonis has a sister that's a little charm to her, because she always brings good luck. She was sorely missed last week. Come on sis, we'd like to see you every week.

Since last season, Volga Juska has changed her style of bowling. No more hop, skip and jump. Ooops, we mean jitterbugging.

That gal Frannie Yurgil, from way out yonder, said she's going to buy a scooter-bumper that flys, so that she can fly to the bowling alleys and land on the fowl line.

GIRLS AVERAGES:

1. Cel Riva	153
2. A. Batutis	144
3. A. Jacobs	138
4. B. Mason	130
5. J. Shaiko	129
6. V. Pocius	127
7. B. Urbelis	126
8. H. Lerner	125
9. L. Jokubonis	125
10. L. Retis	124
11. F. Arlis	120
12. K. Gillis	119
13. B. Baran	115
14. F. Sgro	115
15. P. Rasins	114
16. F. Yurgil	114
17. V. Juska	114
18. S. Stankus	113
19. D. Yurkonis	110
20. J. Kunsky	108
21. H. Copinsky	106
22. Aj Peters	106
23. K. Danis	92
24. V. Stonis	92
25. A. Savaukas	91
26. H. Lane	91
27. M. Shimkus	91
28. A. Danoras	90
29. S. Bedokis	87
30. F. Lizus	81

TEAM STANDINGS:

	Won	Lost
1. Chubbies	18	6
2. Squaws	17	7
3. Pin Topplers	16	8
4. Starlettes	9	15
5. Skraps	7	17
6. Sinkers	5	16

TEAM HIGH SERIES

1st Squaws	2469
2nd Pin Topplers	2448

HIGH TEAM SINGLE GAME

1st Pin Topplers	856
2nd Skraps	853

Individual High Series

1st F. Yurgil	559
2nd C. Riva	558

Individual Single Game

1st L. Retis	230
2nd V. Stonis	210

Dizzy Pins."

Brighton Redwings

Sunday ended an eventful week for L.D.S'rs but Redwings should keep in mind the coming M.Y.C. Barn Dance. It is going to be at Hollywood Inn on Saturday Evening, November 29th. So Redwingers keep this date open on your calendar and invite yourself to a full evening of the best kind of entertainment ever to be presented in the L.D.S.

Then don't forget our own Winter Dance December 13th, also at the Hollywood Inn. A very entertaining orchestra has been contracted to present the dancers the latest dance tunes. Bar refreshments will be served to ease the approach system for some of our L.D.S. wolves and wolfess.

Monday evening at the Vilnis hall a report by out of towner J. Siurba will be given. This report will be of value to the Chicagoans. Plans in regard to the 1942 Convention probably will be heard.

Last Sunday the Vilnis Concert took place at Sokol Hall and it gave me many opportunities to spy on various individuals and see that the young people take care of each other.

Talking to **Stan Bernot** I noticed **Aline Zimont** was very very close to him and just staring at him very — well you figured it out.—But I do know they enjoyed eating Chop Suey at Guey Sam's in Chinatown.— **Sully** had a good time dancing with **Helen Kasro.— Bill** (Dried Grapes) **Rasins** looking very dejected when **"Zalrog" Al Preiksa** was talking to **Isabel B.—Jean Mitchul** grabbing a "summer romance" boy friend to dance.—**Spyder** enjoyjng herself dancing and smiling very happily. — What was wrong with **G. Kwain** when seen hanging on the stage floor edge—what no wife to dance with?—**Fran Yurgil** left early to put the chickens to sleep and milk the cow—hm—I wonder.—**Jessie Shaiko** a little angry at me so anyhow **Al Miller** was her attentive male for the best part of the evening—the newlyweds came in to get in on the dance music.—**Aldona P.** came down to see me and a crowd used the bar for a resting place—pres. **Julius** behind the bar—always behind or by a bar to indulge in "slurpo".—I wonder how a certain someone will go about popping the question to a blond.—**Ray Russell** left early to get some free drinks at a wedding. — **Bruno** and **Bertha** celebrated 3 months of married bliss at the concert.—Heard Detroit sends **Al Klaud** congrats.—I was wondering how they felt about it —after all, we did have some feeling of friendship in Detroit—.

This December meeting elections are going to be held so it would be well for all the members to come down to get in on them. Plan now who the worthy ones can be for the various offices.

So until I spy on the barn dancers in the future, I remain.

The Escort.

Roseland Chorus

Hello everybody! First of all I'll say I'm sorry I didn't get a chance to write last week, so I'll give you the dope of last week first.

Well, Wally Murelis did come back and brought Paulie, his boy friend with him and we really had a grand crowd. Here is some good news, we sang the song "My Hero" because the little Miss I told you about a few weeks ago wanted to. Don't worry dear we all know how love is.

Now for this week. The Chorus is having a Variety Program and Dance, Dec. 6th, at Workers Hall, 10413 S. Michigan Avenue and this is a Saturday Night so don't forget to come down for the time of your life. Admission is only 33 c for this gala affair. We sang "My Hero" again she must really have "it" bad. Rich Misevich came back—something new.

There is not going to be any practice this Friday as Teacher is going to Pennsylvania for the Holiday.

Must close now so a grand Thanksgiving to you all and Cheero.

English Correspondent.

DOWN MICHIGAN WAY

Exquisite and what ever one would ever call it. In their initial concert of the season the Aido Chorus really had something to offer in the field of music. May we pause and say that the audience was one of the most appreciative of any that we have ever had. Young and old, all really enjoyed the program that the youth of the chorus had to give to them. It has been a good many years since the performers have had as much applause and the attention of the audience as was noticeable in the past concert. Time and again the public gave such an ovation that the performers had no other choice but to appear again and that is one of the most encouraging things to the youth of our club. Carry your concerts on and back but the showing of the performers of this past week was something that the public will not forget for a long time. Right from the start of the program the audience just would not be satisfied with only one appearance. Ye correspondent was not able to see all of the concert but from the biggest part he can say that the Aido Chorus gave the public their money's worth, which is going some. The Lithuanians have heard the chorus so many times that they must be pretty fed up with listening to the same group time in and time out. Enchore, Enchore, was the only thing that would please the public. That is the way the people enjoyed the performances of the evening. Well even some went so far as to say that the concert was worth double of the admission paid. Well, young folks, congratulations are in order for your great work, on the stage and off.

I wish I could express the thoughts of my mind for the young lady, Alda Liminski. Just before the concert the Miss was all in from responsible for the arrangement of the great showing to the public. One more young lady that is always in the thick of things is Alena Nauseda. Maybe some folks think it is just fun to take care of a lot of things that go practically unnoticed but you just try it sometime. Some folks have nerve enough to say that they did this and that but some just sit by when the praise is given out. The two young ladies that were mentioned have been staunch supporters of our group for a number of years and every bit of credit is due them. Of all the busy elder people at the affairs were, Mr. and Mrs. Nauseda, Mr. and Mrs. Butenas, Mr. Mickus, Mrs. Bilunas, Mr. Galinskas, Mr. Janionis, Mr. and Mrs. Smigelskis and a gentleman that worked at the bar and sorry but didn't get your name. Thanks to all of the outsiders that gave a hand to the Aido Chorus in the time of need. Mr. Gotautas and other members of the chorus also lent a hand in this moment of dire need. One of these days the membership of the chorus is going to get a good lecture on the ways of an organized group.

Of the outside performers on the stage there was very little to choose in the array. Each and every group got the hand so that they had to cease from sheer exhaustion. Well as was promised the Croation Chorus was there and the dancers from the school of Madame Ettine. The Balalaika Orchestra and the group that came with them put on one of the best liked parts of the program. The Russians were with the Balalaika group and made quite a hit with the audience. Hope you people don't get me wrong but all of the actors got the greatest applause that has ever been heard in the Lith. Hall in a long time.

In the L.D.S. the young people have been going right along in their great showing in the bowling league and this past Sunday saw one of the tighest battles for top honors, which were divided between three teams in the mens division. Whoa, whoa, but did the fellows look good in their bright new bowling shirts. Gold and brown lettering that is the color of the boys.

Well, well next week we'll give you all of the good businessmen that made it possible to have the outfits for our league. This coming Sunday the gals will have their dresses and that will be the whole league outfited in the most gourgeous style.

In the past week's standings the team at the head is Bertha's in the women's part. **Idabelle's** is second with **Isabelle's** third and **Jerry's** last. Don't underestimate the gals on that last team. They are just biding their time and when that comes, well, look out the rest of you. Glory, but this is more than one can stand for and that is the standing of the men's division and try and figure this out. Three men's teams are at the top going at full speed and now let's see which will be the first to give out. This Sunday will tell the tale.

Here and there.... **Joe U.** seems to have taken quite a fancy to a young lady **Jennie. Tonukie** and **Antoinette D.** disappeared all of a sudden. Wonder Where? **Al. T.** and **Tony B.** took after the Croatian lasses just like fish take after water. By the way, **Tony D.,** where was the side kick of your's? Saw you all alone. **Dotty,** where are you, says poor **Johnny R.** Seems as if the lass has gone and left one young man on the reefs. My it must be quite a while to wait for a heartbeat **Wally J.** Is the young lady so much to the stout heart of your's? Umm umm, gals may come and gals may go but there is only one for **Gilbert D.** Can you guess who it is? Yes it's **Florence K. Ben M.** You'd better be careful or there may be fireworks when a certain young man turns up. Oh, do be careful **Alf R.** or you won't have that wife of your's very long. Seems that the bachelor brother of your's professed his love to her right in front of you. **Sophie R.,** how come the young man has not been given the pleasure of meeting the whole gang? Afraid some of the girls will take him away from you? Don't worry, you've got more than that to contend with. **Nicky G.** and **Violet K.** has been in the list of the couples to look out for in the future.

Well, folks, this so and so is getting so that things are getting pretty well mixed up and if you want to miss another doing like the past of the Aido Chorus don't count me in. So until next week your's to remain the

Inkslinger.

THE VILNIS

—ENGLISH SECTION—

Editor: Joseph Sacal

3116 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Phone VICtory 1455

The Vilnis English Section is published every Thursday for english readers. Signed articles and columns express the views of the authors and not necessarily those of the editor or the staff. Material submitted for publication remains the property of the newspaper. All columns and correspondence in order to be published must be in the hands of the editor by Tuesday of every week

Subscription rates to the English Section, in the city of Chicago, 1 year $2.50; ½ year $1.50; outside of Chicago, 1 year $2.00, half year $1.25.

If Hitler Wins

Months have passed since the day when without warning Hitler launched his mighty attack on Soviet Russia. Three months have gone by in which the world has been witness to a struggle between giants. The holcaust of dive bombers, tanks, guns, and fighting men that rages from the Arctic to the Black Sea is the most stupendous battle in history.

But it is more that that. It is the greatest calamity that could fall on America hoping to remain at peace. It is, in Hitler's own language, a delaration of war, not only on Russia, but on the rest of the civilized world. It is proof, and positive proof, that Hitler, and the "new order" that he leads, will not and cannot stop at any conquest short of world conquest! It is proof that our own America is next on the list. **Of the last two great neutrals in this war ,now Hitler has singled out one of them for attack.**

In the year and a half of lightning war Hitler conquered all of Western Europe, but it availed him nothing. England and America, in the West, still controlled the seas, and through them the commerce of the world. Russia stood on his eastern border armed to the teeth. To risk an invasion of England, with Russia at his back, would be suicide, and Hitler is not given to suicidal attempts, as the grim pages of recent history show. But with Russia conquered, the defeat of England would be an easy matter. Dominating all of Europe and Asia, Hitler could and would throttle Britain at the source of her power.

There are no words in the English lanuage that could describe the terrible effect that such a victory would have on the world. If America survived at all, it would be only for a day, for having strangled Britain, Hitler's sea power would be established beyond any possiblity of our overcoming it. His sprawling empire would be aimed militarily, ecopomically, and politically, at the heart of our country.

We must face facts. As a great nation of free men, we must face facts clearly and resolutely. And the facts are that America stands in mortal danger unless Hitler's might is broken against a mighty wall of resistance in Russia, in England, and on the sea.

FACTS ABOUT ILLINOIS

FOURTH OF JULY NOTEWORTHY PROGRAMS

Illinois historians have noted with interest the widespread and noteworthy Fourth of July celebration that marked even the very early years of the state's development.

Observance of Independence Day was an event in the lives of the settlers, and every village arranged its program, in which people from the nearby countryside also joined, says the Illinois Writers' Projcet, W.P.A.

Records tell how Kaskakia residents observed Fourth of July, in 1818, the year Illinois was admitted to the Union. A great civic dinner was follawed by speeches that reflected the high patriotism of the people.

A year later, Edwardsville citizens carried out an elaborate program, in which artillery sounded at dawn and the reading of the Declaration of Independence climaxed a program that included a great patriotic procession.

POSTMASTER WRITES "RETURN ADDRESS"

One Illinois postmaster who honestly did not know when he was no longer in office caused a good deal of merriment as well as consternation a number of years ago, according to newspaper accounts, says the Illinois Writers' Project, W.P.A.

It seems that when Grover Cleveland became the twenty president of the United States he appointed a postmaster at Ivanhoe in Lake county. Benjamin Harrison, as the twenty-third chief executive of the nation, named another person to the position—this time a postmastress.

Right after Cleveland had been reelected to the high office as twenty-fourth president, the postmaster whom he appointed during his first term is said to have driven up to the Ivanhoe office with his wagon, convinced that he was again the incumbent. He persuaded the postmistress to turn over the effects of the office to him, and proceeded to carry on official business from his place, accounts of the incident relate.

Of course, the situation soon came to the notice of the postoffice department, and an inspector restored the postmistress to her official post. Thus ended a situation that was described at the time as being "one of the funniest complications that the department has ever experienced."

Though couched in polished language, an ordinance enacted by the council of an Illinois town, Sidney, in 1875 made unnecessary noise and fighting expensive, according to the Illinois Writers' Project, W.P.A. Unearthed is the record whereby the city fathers prescribed a fine of $5 and costs "for any manifestations of boisterousness or pugnacity."

EGGS, PIES, YARN, APPLES

In 1862, during Civil War days, when home folks in Illinois and other states organized to aid the welfare of the boys in uniform, 621 women of Lewistown, Fulton county, or nearly one half the population, began to collect a wide variety of items.

A detailed report of their first year's work, says the Illinois Writers' Project, W.P.A., included the following: "cash, $227; 99 towels, 94 shirts, 42 handkerchiefs, 61 pairs of drawers, 7 coats, 51 pairs of woolen socks, 3 vests, 1 pair of pants, 6 pairs of slippers, 37 pillow cases, 15 sheets, 3 quilts, one pound of woolen yarn, 6 dozen wash basins, 1 bushel of turnips, 1 barrel and 21 pounds of butter, 6 barrels of pickles, 1 and one half barrels of dried apples, 2 barrels of apple butter, 1 and one half barrels of saurkraut, 140 dozen cakes, 66 pies, 52 dozen eggs, 2 chickens, dried and canned fruit, needles, thread, reading matter, and other small articles."

RACCOON SOLE CAUSE OF NUMBER ONE MYSTERY

An amusing incident in the life of a family living in Illinois in 1831 has to do with the discovery of mysterious footprints on newly plowed fields according to the Illinois Writers' Project, W.P.A.

It was believed that the tiny footprints "had been made by either fairies or the diminuitive offspring of concealed Indians." They were described as being eSactly like those which "a little child just able to walk would leave."

Completely intrigued, the settler followed the tracks and found the author of the impressions—a raccoon.

PRISONERS KNOCKED WOOD WITHOUT LUCK

In the early days of Illinois before steel and stone were used to make jails secure, prisoners were housed in log buildings.

Montgomery county had a log jail that was described as "a very formidable prison for the period," the Illinois Writers' Project, W.P.A.. has noted.

Three tiers of logs formed the sides—one was in a perpendicular position, and two were placed horizontally. Time simply weathered the hewed timber and after the jail was torn down to give way a more modern structure, many of the logs from it were turned to another public use. They served well for years as material for street crossings.

EARLY STEAMBOATS BORE DESTROYERS

Though their captains probably never dreamed that the "iron horse" ever would displace them, steamboats in the early days of Illinois brought the locomotives which utimately spelled their undoing, according to the Illinois Writers' Project, W.P.A.

The first locomotive in Chicago arrived abroad steamboat via the Great Lakes. Another steamboat, in July, 1853, brought to Peoria two locomotives made in Boston. They were consigned to the Peoria and Oquwka railroad, and come via Atlantic ocean, Gulf of Mexico, Mississippi river, and Illinois river.

PLANNED TO MAKE PROSPEROUS HAPPY

California gold miners of 1849 were not to be permitted to become uncouth for lack of that feminine touch in their homes, if Mrs. T. J. Farnham's scheme proved practical, according to the Illinois Writers' Project, W.P.A. Mrs. Farnham, formerly of Tazawell County, Illinois, proposed to take a group of unmarried women under twenty-five years of age, from New York, to California, to marry the gold seekers.

Point of Order

Few people realize that Nov. 7, the 24th anniversary of the Soviet Union, was also the 24th anniversary of the International Society of Crystal-Gazers. ere are some high-lights in the history tory of the famous society.

Nov. 7, 1917—A few minutes after the birth of the Soviet Union, the International Society of Crystal-Gazers was formed by the leading seers of 28 nations. A chairman was elected. After his head was annointed and his body swathed in white robes, he was escorted to the corner drugstore where he stepped on the weighing machine, dropped a penny in the slot and received a small pasteboard reading "The Soviet Union won't last a month."

When the month was up, the Executive Committee of the Society met and decided to insert a clause in the original prediction so that it would be renewed automatically at the end of every 30 days.

Oct. 16, 1929—Mr. X of New York City, a banker and third vice-president of the Society, upon learning of the Wall Street crash, jumped out of a 14 story window. As he passed the 8th floor he consulted the stars and made this daring phophecy: "The Soviet Union is an economic vacuum. It just can't—." Unfortunately the sentence remained unfinished.

Aug. 4, 1938—Charles Augustus Lindbergh, past, present and future president of the Society, reads his palm while on a visit to Berlin and made this inspired prophecy: "I, Charles Augustus the First, do hereby prophecy that the Red Air Fleet will never be able to leave the ground." The spot where the holy seer stood while making his prediction was immediately designated by the Nazis as sacred and today it is marked by a crater from a Soviet bomb.

July 30, 1940—General Y of the French Army and Recording Secretary of the Society, declared: "I predict that the Red Army will never fight." Whereupon the General headed for the Spanish border in one of the prize inventions of the French War Office—a bullet-proof limousine that could travel 130 miles in reverse gear with a special compartment for gold currency and a mistress.

June 23, 1941—Mr. Banson Haldwin, military expert and seer extraordinary for the New York Chimes and the Society's Sergeant-at-Arms (chosen for that position because of his great military experience), examined under the light of the moon the entrails of a roasted Underwood typewriter and announced: "The Red Army will last three weeks." Then, true to the tradition of the ancient prophets, Soothsayer Haldwin offered to eat a copy of the Sunday Chimes if his prediction failed. After swallowing the real estate, sports, financial and book sections of the Sunday Chimes Mr. Haldwin is now about to sink his teeth into the rotogrovure section.

Oct. 4, 1941—The President emeritus of the International Society of Crystal-Gazers and chairman ex-officio of the Society's standing committees, Adolf Hitler by name, gazed into a cup of tea-leaves and declared: "We just have launched the decisive and final operations on the Eastern Front. By Nov. 7, I shall already have been established in Moscow." Unfortunately, Adolf the Oracle neglected to take into his calculations the fact that the tea-leaves were ersatz. In a cup of genuine tea-leaves, he might have read that on Nov. 7 Stalin would be reviewing his troops in the Red Square in Moscow while Adolf would be standing miles away cooling his heels in the snow and I don't mean ersatz snow.

* * *

Up till now the only difference between Petain and Lindbergh is that the latter flew across the Atlantic. But in view of what the French people now think of Petain, he too may be flying across some ocean one of these days.

* * *

It is reported from Stockholm that a sick person in Germany must have a temperature of 101 before he can send for a doctor. Naturally, the ruling does not affect Nazi officials—ther temperature these days hovers around 114.

* * *

We forgot to inform our readers that the No-Prizes for the best two-line verses on appeasers were mailed out a week ago in small packages without any stamps or address. So if you didn't receive anything that means you won one of the No-Prizes. Meanwhile, we're ready to print 2-line verses on the appeasers anytime; but the opportunity to win a No-Prize is over.

10

Rounder Upper Writes:

LDS MERRY GO ROUND

MIDWEST YOUTH COUNCIL BARN DANCE!!

As you will note the date is steadily advancing when the first barn dance will be featured among the LDS groups. It's a promising event and to make it more so your appreciable attendance will be very much needed on that evening. The council has gone to the extent of rigging up the best hill-billy band with a caller for the trimmings. To feel more at ease a recommendation is extended to wear the good overalls, straw hat, old shoes for comfort and to the young ladies percales and ginghams will fit right in the attire for the evening. By all means throw in a plug of tabacky in the hip pocket, for when you dash in, throw off your hat and spit on the wall, grab your pardner and promenade all. All of this will take place at the well known Hollywood barnyard at 2417 W. 43rd Street, on the square dancing nite of November 29. In order to break your way through for some mountain dew and the trimmings, slip the door keeper 33 cents and you'll be smoothed in gently with the rest of the crowd. By all means be dressed in hill-billy style.

SPARKS AFFAIR SUCCESSFUL

Last Saturday the Sparks affair proved to be successful even tho there were more Redwings attending. A real band was rigged up and many stood with ears and eyes outstretched for they have never before heard of this particular orchestra. Alice, the accordianist, also rendered several vocal numbers. There was a real harvest atmosphere with real ears of corn and corn-stalks littered about the place. The broom dance proved to make the crowd more jovial and aided in bringing on friendliness. The various individuals aided very much in making the affair a success. All in all the Sparks wish to extend their thanks and appreciation to those who attended the Harvest Festival.

DRAMA GROUPS

There is much enthusiasm shown in several of the Chicago branches where drama is concerned. Drama directors have been selected to further the work. All that is necessary now is the cooperation of the branch members by getting into the drama groups and prepare to present several skits at the branch meetings or affairs.LDSers are continually participating in various comedies and plays which are presented by other organizations. Among these various individuals we find Mary Shimkus, Tony Guyer of the Sparks, George Kwain and Tony Damaska of the Redwings and of the Monarchs we find Ed Ziny, Willy Rasins and Houston Zebraitis. Just think what a play could be presented by the LDS if they were all teamed up.

SORORITY MEETING

It's coming again, girls. The LDS Sorority meeting is this Friday evening at 8 p.m. in the Bridgeport district this time, in the Mark White Square community house, at 30th and Halsted Street. The name of the Sorority was finally decided upon and to avoid many complications most of the girls agreed to apply the nationally known name Lamda Delta Sigma. Since the sorority is supposedly a secret group, many of their arrangements and secrets will be withheld as they were asked to keep it in this manner. To acquire more information regarding the LDS sorority, which is rapidly increasing in membership, your presence is urged at the coming meeting. More new members will be welcomed so if you are interested by all means come and meet the friendly young ladies of the LDS.

BOWLING FOR MEN AND WOMEN

Several weeks ago a meeting was held at Marazanos hall to further the vital problem which will confront many a bowler this spring. The tournament will take place possibly in May and transportation will be the main issue until then. There will be many who will feel very independent and pay their way around but those who will not be prepared to be on their own must be also sonsidered. Having this in mind the MYC Sports Direct. Al Klaud asked for the opinion of each individual. The final result was that the secretaries of the men's and women's leagues assume the responsibility together with the director to arrange for several socials in order to raise funds to help transport the bowlers to Detroit.

"ARRIVED WITH A HOPE CHEST"

The above mentioned is the name of the comedy to be presented this Sunday at the Lithuanian Auditorium, 3133 S. Halsted St., by the Women's Cultural Chorus directed by the young and able directress Anne Peters. It is a very comical comedy. When George Kwain, Tony (Mashka) Damaska, Tony Guyer, Tex Zebraitis and others render their broken Lithuanian brough you can be assured that the audience will begin with a chuckle and end by laughing out loud. By all means see the comedy, "Arrived With A Hope Chest."

LDS MEMBERSHIP DRIVE

With so many affairs taking place this month the LDS youth must have gotten several new applicants for their branches. Before the year is over every branch must make every effort to get new members and keep on leading the drive as they have been doing.

BIRTHDAYS, CELEBRATIONS AND ANNIVERSARIES

Not having the correct dates of these various events, but nevertheless attempting not to forget the announcements, the list begins with those LDSers who have birthdays this month and are worthy of a mention, **Helen Kasro, Walter Judge, George Punkauskas. Tony Litvin** will celebrate his this Sunday by the by.... **Mary Shimkus** will celebrate her first anniversary since the removal of appendix... She claims, "There's absolutely nothing to be afraid of, just leave every thing up to the butcher." **Delia Yurkonis** of the Sparks will be married this Saturday. Salutations and congratulations are extended to all.

CAUGHT BY THE EYE AND EAR

Last Sunday at the Vilnis concert the audience sure enjoyed all the renditions performed by the individuals who appeared on the program.... It was a friendly get to-gether after the concert. Why one could meet up with all their friends and relatives that they have not seen in a long, long time.... When **Eddie Barr** isn't around you can count on **Iggy Paulauskas** of Waukegan and **Ray Russell** to be at **Vollie Juska's** side.... **Joe Yocius** from Cleveland seemed to be in a deep discussion with **Jessie Shaiko** while **Sully Solomon**, with that gleam in his eye, always willing to offer propaganda to **Isabelle Benek.** Bill Rasins was seen strutting with several girls from various LDS youth branches... **Monica** and **Stanley** deliberately missed the street car on 35th and Kedzie last Sunday.... Not only does **Aldona Pavelonis** keep reminding and collecting dues of Spark members at affairs but she kept the crowd well entertained with the introduction of the broom and robbers dance at the Sparks Harvest Festival. The gold dust twins, **Anne Savukas** and **Estelle Bedokis,** had to do some hustling in listing the names of those who donated toward the purchase of the new press for the Vilnis... **Sophie Simon** was seen minus **Chester Kent.... Albert (Kilbasaitis) Preiksa,** a redwing member, was in uniform and departed for the camp Sunday evening.... **Eline Zimont** is popular among the LDS crowd.... pretty Redwing blond... The used to was **Casinova Alex (Debesys)** looked like he was floating up among the **Klauds** while his charming wife **Ida** just beamed with joy and recommends that sort of life to all.... **Joseph Satchel** is touring the southern part of Illinois and is really getting acqainted with the southern folks. Organizational duties have made it possible for him to take the trip.... **Kay Danis** and **Violet Stonis** will send **"Muke" Peculunas** the trimmings and souvenirs from the Harvest Festival very shortly....

LKM Chorus News

Now with one of the biggest affairs over with, the chorus is going to start in learning the beautiful new songs for our coming opera with a bang. The opera, "The Bartered Bride," will take place at Sokol Hall, March 29, 1942. Anyone wishing to participate in it would do well by joining the chorus now, so that the new songs can be learned together.

GOSSIPY BITS

First we want to extend our belated congratulations to Mr. and Mrs Al Klaud. At the concert Sunday, they set a perfect example as to how a happily married couple should look... **Jean Mitchul,** and her sister **Bertha** kept the stag line pretty busy.... **Stella, Virginia** and **Peggy** left early; but not for home, and not alone... The corners of the hall were well occupied with **Bertha Dabulskas** and **Ed, Isabelle Benek** and **Bill,** and Monica **Nor** and **Stanley... Tony Guyer** and **Tex** were doing so well at the bar, that they were unaware of old friends.... Several girls wanted to ask **Joe ("Teach") Kenston** to dance, but he only has eyes for his beautiful wife.... **Kiki** had what she refers to as a "gorgeous flop." Wow, did she fall hard! (Lennie Klastow wasn't around at the time, but I understand she fell for him some time ago)... **Ed Ziny** and **Joe** claim to be madly in love, but they wouldn't reveal the names of the lovely lasses...

Spyder.

Chicago Monarchs

The concert was very successful we hope and maybe there will also be enough money for improvements. The chorus as usual sang beautifully. The girls were dressed in their gayest and were very happy to dust the floors with their gown.

Fran Yurgil and Toni didn't wear any so they had quite a time pulling the girls in front of them to cover themselves. Stevie Lukas' gown was admired by many and also what was inside of the gown.

Phyllis Rasins lost her voice due to a cold. She sounded like a lost ship in a fog.

Olga Limoschiek came down to visit us after a long absence.

Ray Russell is finally coming out of his shell and asking girls to dance.

Iggy Paulauskas came to Chicago with a new born wave, full of smart remarks and full of the wolfing spirit. Maybe he'll find a girl in Chicago and not in Eureka. They're really nicer out here, Iggy.

Sylvia Binkus, the roaming wolfress was doing all right at the concert. She's being patriotic lately, but instead of blue she wears black. Sylvia seems very clumsy. First she falls down the steps, then she gets hit by a door.

Francine Stogis was duked out and was in heaven.

Too bad Kiki didn't have a stronger slip. A broken strap under stars. She looked as if she der an evening gown could cause quite a calamity.

Kay Zebraitis as usual had to work selling chips.

Popeye was asked to work in the wardrobe and accepted.

Bill Rasins didn't seem satisfied with any girls. He had to dance with them all.

Mary Shimkus the petite Miss looked glamorous. She brightened up the stage.

Bee Guyer looked gorgeous in her new black torso dress. It shows her complimentary lines a great deal.

Angel Pye.

MYC BARN DANCE, NOV. 29 GREATEST ENTERTAINMENT EVENT IN LDS SOCIAL LIFE

Remember last year? Remember the blowout that the Midwest Youth Council threw at Syrena's? It was a pip, wasn't it? Nothing of its kind had been sponsored before. Well, this year, as last, something different and new never before sponsored by any LDS group will be presented. That presentation will be THE MYC BARN DANCE!

Only a week and two days remain before the big blowout. It still gives everybody time to prepare themselves. You can still manage to piece together that necessary hill-billy wardrobe and rest up for that over indulgent square dancing which you will participate in.

Hollywood Inn on November 29 will be packed to the "gills". Following last week's announcement that Kentucky Hank and Hog Callin' Joe will run the proceedings, ticket sales spurred forward and from all appearance very few are left. People know a real good time will be had and its only natural not to be left out. Tha'ts why tickets are goin'.

EVERYBODY GOING

There isn't a branch member in Chicago that has not heard of the affair. The Monarchs, Redwings, Sparks and Roselanders plus others have tickets. Not to be outdone by the local folks, areas such as Rockford, Waukegan, there too tickets have been distributed and a gang is comin' in.

As was stated previously, this barn dance is the real Mc Koy. The Midwest Youth Council does not believe in presenting phonies. They want everybody to have as novel and as entertaining an evening as possible. Expense hasn't been spared.

We're all looking forward toward seeing the largest gang assembled. You, your cousin; Aunt Sussie, brother, sister, boyfriend, father and mother should be there. The type of presentation that will be offered will be suitable for all; young or old feeble or otherwise.

Get your ticket now! Get it while there is that chance. Hollywood Inn only holds a certain amount of people. Be one of the lucky ones to enter. Tickets are 33 cents.

The Shady Corner

Howdy everybody! The sun is shining, so our shadows again appear. The weather's nice and dandy, and everybody is happy. Would you like to know of some incidents that were noticed at Vilnis Concert? Maybe you noticed, but also, maybe you didn't. Anyway, we did a lot of squeezing. Through the crowd, of course, to get around and in and out of people, shadowing and shadowing, and what a struggle it was!.... Mr. Misevich of Roseland, was taking flash photos of every performer during the performance. I wonder if we could see them?.... Tony Banes was seen wandering around, and everytime we looked, he was dancing with a different girl. Keep 'er going, Tony.... Olga T. and Phyllis R. were going one of their original steps again. And, Phyllis, two against one isn't fair!.... Mr. and Mrs. Al Klaud, alias "the Escorts," were dancing the waltz beautifully. You sure make a sweet looking pair, and we are glad to have you back, or are you?... Also, another newlywed that was seen was Mr. and Mrs. Bruno Baranauskas, and both looked well. Seems as though marriage agrees with them.... After a long absence, Lenny Klastow, otherwise known as "the Blimp,' was having a terrific time with Kiki, and other female gals.... Joe "Kenosha" and Ed. Z. also had fun dancing with a different kinda damsel every dance. What caused the sudden change, boys?... William, Snuffy, Rasins found a secluded spot with Isabel, and were talking an awful lot. Probably about shop.... Sully also likes dark and secluded corners. He was seen lowering the window shades, in the balcony. Was it much better?.... As we said last week, the quartet, Edward D, Stan Y., Monica N, and Bertha D, were separated last week, but this week, they made up for it, all right. Now you can all smile and relax again folks. The crisis is over. Happy days!.... In a dark, lonely corner, sat Berthat M., but she brightened it up. Where was the "boyfriend?" Or couldn't he make it?... Volga Y. wasn't with Ed B. as often as she used to be. Are you or is he busy?.... John Chesna was seen during the program, but afterwards was suddenly gone. Oh well, I guess he was working someplace.... Aldona G. was seen having a grand time, singing while dancing with her boyfriend. Who was he?... The sun is going behind a cloud, and if there isn't a sun, there isn't a shadow, now is there? Well, when it comes out, we'll be with you again. Will you wait for us? Until we see you again, we still are,

"The Three Shadows."

Subscribe To

Vilnis English Section